

Javítják a Közigazgatási Palota tetőzetét

Megrongálódott cserepeket és csatornát cserélnek

Fotó: Nagy Tibor

Ha valaki a marosvásárhelyi Közigazgatási Palota vagy a régi Városházaként emlegetett épület közelében jár, láthatja, hogy dolgoznak az épületen, illetve az épület fala mellett. Lévén, hogy a Bernády György polgármestersége idejében Komor Marcell és Jakab Dezső budapesti építészek általt ter-

vezett, a város jelképévé vált műemlék épületről van szó, jogosan fogalmazódik meg a kérdés: mi történik vele?

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Kérdések és válaszok a fogszabályozásról

Vannak, akiknek tökéletes a fogsora, de hosszan sorolhatnánk a hibajegyzéket az állcsontok helyzetére, a fogsorok egymáshoz illeszkedésére, a fogak hibás elhelyezkedésére vonatkozóan.

5.

Az oltás és a cukorbetegség

Az új típusú koronavírus okozta fertőzés kapcsán gyakran hallottunk, hallunk a cukorbetegségről. Az illetékesek már kezdetben megfogalmazták a figyelmeztetést, hogy a diabéteszesek jobban óvakodjanak a fertőzéstől, mert sérülékenyebbek, súlyosabban érintheti őket a betegség, amit a valóság igazolt.

6.

Házi kedvencek allergiája

A kiadós esőzések és felmelegedés a bolhák, kullancsok elszaporodása mellett kedvez a gyomnövények hirtelen fejlődésének. Akárcsak az embernél, az állatnál is jelentkezhetnek allergiás tünetek, amelyek azonosítását szakszerűen csak a szakemberek végezhetik el.

7.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküztünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Antnális

Nagy tervek kis jövője

Antalfi Imola

Miután a szociáldemokraták bojkottot hirdettek a parlamentben a nemzeti helyreállítási és ellenállóképeségi terv (PNRR) ratifikálása kapcsán – márpedig enélkül a teljes uniós helyreállítási terv megvalósítása elbukhat –, a kormányfő tegnap végre ismertette a tervet a hónapok előtt. Nem arról beszélt, amit a PSD nehezményez, úgymint a bérek befagyasztása, adóemelés, mezőgazdasági támogatások hiánya. Cáfolta, hogy a bérek és nyugdíjak csökkentését terveznék, mondván, csupán fenntarthatóvá tennék a rendszert. Leginkább a pohár teli felé, vagyis mindazokat a reformokat népszerűsítette, amelyeket a kormány tervez. A PNRR ugyanis 29,2 milliárd eurót „ér”, amiből a kormányfő nyilatkozatai alapján az derül ki, hogy a pénzt fontos beruházásokra költik elsősorban. Azt ígéri Florin Cițu, hogy a jelenlegi kormányzás alatt autópálya fogja átszelni a Kárpátokat, új kórházak épülnek, megoldódik a vízmenedzsment, a vasúti szállítás, a hulladékgazdálkodás, az erdősítés, a közigazgatás digitalizálása, a Művelt Románia Program. Vagyis négy év alatt mindaz, amit az elmúlt három évtizedben az egymást követő kormányok egyike sem valósított meg. A Művelt Románia Programmal (3,6 milliárd euró) az oktatást fejlesztenék (iskolai laboratóriumok felszerelése, az iskolaelhagyás csökkentése, az egyetemi bentlakások felújítása, a duális képzés reformja), kórházépítésre 2,4 milliárd eurót szánnak. Ezzel kapcsolatban a kormányfő azt mondta, kórházépítéssel az utóbbi 30 évben senki nem

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁJUS

27., csütörtök

A Nap kel
5 óra 37 perckor,
lenyugszik
21 óra 2 perckor.
Az év 147. napja,
hátravan 218 nap.

IDŐJÁRÁS

Esős idő

Hőmérséklet:
max. 23 °C
min. 13 °C

Isten éltesse!

Ma HELLA,
holnap EMIL és CSANÁD
napja.

EMIL: a latin Aemilius nemzetségnévből alakult ki, jelentése: versengő, vetélkedő.

CSANÁD: ismeretlen eredetű, régi magyar személynév.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2021. május 26.

1 EUR	4,9225
1 USD	4,0200
100 HUF	1,4056
1 g ARANY	246,5081

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszerűség szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

RT-PCR-teszt a megyei kórházban

Május 21-től a SARS-CoV-2 vírusfertőzés kimutatására szolgáló RT-PCR-vizsgálat ára 300 lej. A mintavétel minden nap (hétfőtől is) 7.30–8.30 óra közt történik a Marosvásárhelyi I-es Számú Fertőzőklinikán (Dózsa György utca 89. szám). A mintákat ugyanott, a Maros Megyei Klinikai Kórház molekuláris biológiai laboratóriumában ellenőrzik, dr. Man Adrian professzor irányításával. A teszt eredményét román vagy angol nyelven (kérésre) a mintavétel napján 14 óra után közlik. Időpontot kérni a 0365-882-609-es telefonszámon lehet hétfőtől péntekig 8–13 óra között.

Ingyenes tanfolyamok hátrányos helyzetűeknek

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szociális osztálya a Maros Megyei Munkaügyi Hivatallal (AJOFM) közösen június végén több ingyenes szakképző tanfolyamot indít Marosvásárhelyen élő hátrányos helyzetű személyek számára, hogy segítsék őket a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben. Az érdeklődőknek a szociális igazgatóság munkatársai segítenek a beiratkozásban és a tanfolyamokon való részvételhez szükséges dokumentáció összeállításában. A résztvevőknek legalább 4 osztályos végzettséggel kell rendelkezniük. A tanfolyamra a beiratkozáshoz szükséges a személyazonossági kártya, a születési bizonyítvány, a házasságlevél/válási dokumentum (esetként), a végzettséget igazoló iratok vagy oklevél (eredeti és fénymásolat). Részletek a 0365-430-859-es telefonszámon, 125-ös belső szám, illetve a szociális igazgatóság székhelyén – Dózsa György utca 9. szám, 3. emelet, 91-es iroda.

Szünetel az ivóvíz-szolgáltatás

Az Aquaserv közli, hogy május 27-én, csütörtökön 20–24 óra között Maroszentgyörgy községben a víztartályok mosása miatt szünetelni fog az ivóvíz-szolgáltatás.

Valódi példaképek

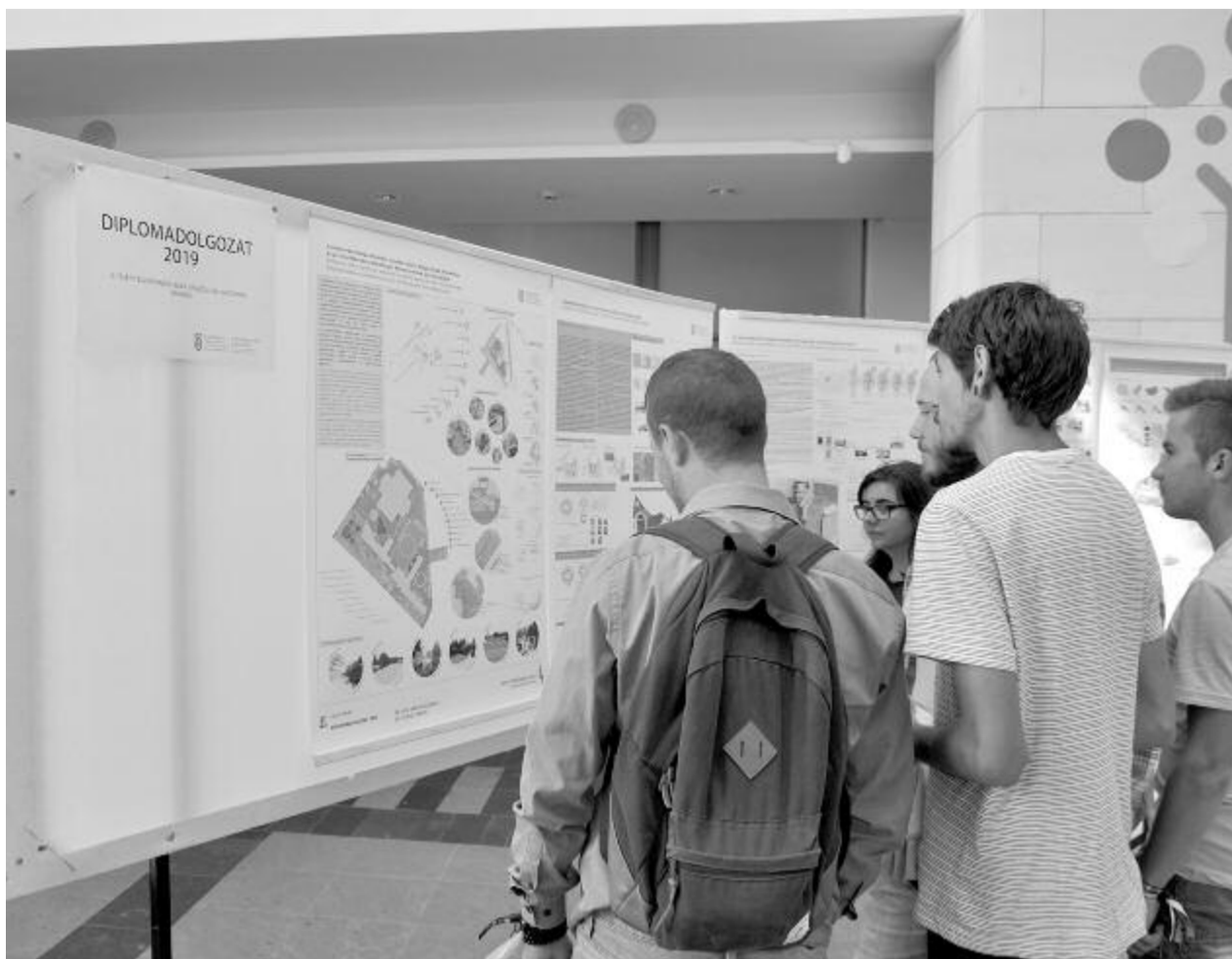
Június 2-án, szerdán 17.30-tól a marosvásárhelyi várban, a múzeum épülete előtti téren mutatják be dr. Kádár Annamária Valódi példaképek című legújabb könyvét, amelyben a szerző 13 kortárs magyar példakép – Al Ghauoui Hesna, Barabási-Albert László, Borbély Alexandra, Bőjte Csaba, Halácsy Péter, Jentetics Kinga, L. Ritók Nóra, Máté Bence, Michelisz Norbert, Polgár Judit, Roska Botond, Urge-Vorsatz Diána és Vecsei H. Miklós – történetét dolgozta fel meseformában. A könyvbemutató alatt fiatal pedagógushallgatók gyerekfoglalkozásokkal várják a legkisebbeket. Rossz idő esetén az eseményre a múzeum épületének nagytermében kerül sor.

Kettős könyvbemutató

A Mentor Könyvek Kiadó újabb két kiadványát mutatják be május 27-én, csütörtökön 18 órától Marosvásárhelyen, a Bernády Házban (Horea utca 6. szám). Káli István Áll az ördög, s csodálkozik című novelláskötetét Miklósi Szabó István, Sebestyén Mihály Európa magánföldrajza című novelláskötetét Nagy Miklós Kund méltatja.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Pénteken kezdődik a VII. erdélyi kertész- és tájépítész-konferencia

Fotó: Vajda György (archív)

A Sapiaientia EMTE marosvásárhelyi kertész- és tájépítész kara május 28-án és 29-én hatodik alkalommal szervezi meg online az erdélyi kertész- és tájépítész-konferenciát. A konferencia elsősorban az akadémiai szférának szól, de a szakterületen az újdonságok mindennapjainkat is érintik. Ezért fontos, hogy két évente a marosvásárhelyi kar szervezésében felmérjék a környékbeli egyetem eredményeit.

Vajda György

A konferencia résztvevői megpróbálnak választ keresni arra, hogy miként alakul át az épített és természeti környezetünk, milyen társadalmi kontextus alakítja át településeinket, milyen válaszokat adnak a szakemberek az erdélyi táj alakítása során adódó kihívásokra. A mértéktelen energia- és nyersanyagfogyasztás, az elszabadult vagy az át nem gondolt urbanizáció, a korlátlan, szélsőséges globalizáció vagy a rosszul értelmezett, merev lokalizáció sajátos termelési és fogyasztási módjaival együtt életterünk, lakóhelyünk, világunk élőhelyeinek és életformáinak a változását idézik elő, és mindezt meg kell találni a helyes megoldást – áll többek között a konferenciát meghirdető céltűzései között.

A konferenciára több témával lehetett jelentkezni. Az egyik szekcióban a fenntartható terület és a környezettudatos település a tájban, jelen és jövő a téma. Ebben a kutatók – a gyakorlatban és elméletben – a terület mint agrár- és területtudományi entitás fenntarthatósági kérdéseit vizsgálják, azt, hogy milyen szerepe van a kutatásnak, a tervezés-rendezésnek és gazdálkodásnak a biodiverzitásban, a turizmusban, a klímaváltozásban, a tájrehabilitációban és a környezettudatos nevelésben, olyan koncepciók mentén, mint a „zöld város (település)”, ahol a mindennapok urbanizációs követelményeit kell egyeztetni a környezeti elmélettel.

Egy másik szekcióban a közösségi és magán külső terek rendezéséről lesz szó. Többek között arról értekeznek a szakértők, hogy miként lehet ötvözni a kertrendezésben a műszaki és kulturális igényeket. Hogyan alakul át a hagyományos terület- és térhasználat, miként épülhetnek be az egyéni és közösségi gazdálkodási-építési kultúrák ezekbe a tervekbe.

A leginkább aktuális témakör a környezetkímélő gazdálkodás. Ebben a fenntartható technológiák alkalmazásáról lesz szó a növénytermesztésben. Olyan természettechnológiákkal ismerkedhetnek meg az érdeklődők, amelyek segítenek megőrizni a talaj termőképességét természetkímélő növényvédelmi módszerekkel.

Egy másik szekcióban arra a kérdésre keresnek választ, hogy miként képesek felvenni a versenyt a kis és családi gazdaságok a multikkal. Itt olyan technológiai újdonságokat mutatnak be, amelyek sikerre vihetik a kisgazdaságokat.

Dr. Benedek Klára adjunktus, a kertészmérnöki kar tanácskezelője elmondta, hogy két évente szervezik meg a konferenciát, már 12 éve a Sapiaientia EMTE a vendéglátója a rangos rendezvénynek. Az előzőektől eltérően, a járványhelyzet miatt most a konferencia online térbe kényszerült, ami egyfajta nyitást is jelentett, ugyanis szélesebb körben teremtettek lehetőséget arra, hogy a YouTube-csatornán bekapcsolódjanak a szakemberek. Ezúttal nemcsak erdélyi, magyarországi, de még egyesült államokbeli neves előadók is jelentkeztek, ami kétségtelenül növeli a konferencia színvonalát, szélesíti kínálatát. Az online tér előnyét kihasználva két csatornán is közvetítik az előadásokat, az egyetem fordító szakos hallgatói gondoskodnak a tolmácsolásról, így román, magyar és angol nyelven zajlik a konferencia. Egyik csatornán angol nyelven lehet követni majd az előadásokat.

Az erdélyi kertész- és tájépítész-konferencia előnye, hogy összekapcsolódhat a romániai, magyarországi – és most, az online térben – más országokbeli szakma, így kiemelt szakértekezletté nőtte ki magát e tudományos fórum. A résztvevők létszáma jelzi a rendezvény sikerességét, hiszen egymást érik majd az előadások. Ha az idén nem is, de remélik, hogy legközelebb visszatérhetnek a virtuális térből a valóságba, és eljöhettek újra az előadók a Sapiaientia. Ilyenkor ugyanis szakmai terepszemléket is tartanak, ahol az előadásoknak helyt adó egyetem környékén megvizsgálják, hogy az elhangzottakat miként lehet gyakorlatba ültetni. Nyilván az utóbbi hosszabb folyamat lehet, de az akadémiai szféra szerepe éppen abban áll, hogy ötleteket generáljon, amelyeket a későbbiekben az igazi hasznélvezők – tájépítészek, városgazdák, gazdálkodók, növénytermesztő szakemberek – megvalósítanak.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print)
ISSN 1584-3238 (online)

2500 lejes veszélyességi pótlék a bentlakó központokban dolgozóknak

Újból megszavazta a képviselőház, döntéshozó fórumként, azt az RMDSZ által is kezdeményezett törvényt, amely értelmében egyszeri alkalommal 2500 lejes veszélyességi pótlékban részesíti a bentlakó otthonokban dolgozó szakszemélyzetet, amely tavaly, a veszélyhelyzet idején, a preventív intézkedések nyomán beköltözött munkahelyére. A rendelet 37 ezer alkalmazottat érintett, akik gyermek- és időotthonokban, valamint fogyatékkal élők gondozó központokban dolgoztak.

Csép Éva Andrea, az RMDSZ Maros megyei parlamenti képviselője, a képviselőház munka-, szociális és családi ügyekkel foglalkozó bizottságának alelnöke elmondta, hogy a hatályban lévő törvény módosítására azért volt szükség, mert a tavaly elfogadott jogszabály alkalmazási módszertanát nem dolgozta ki a munkaügyi szaktárca, így a veszélyességi pótlék mielőbbi kézbesítésének céljából szükségesnek látta törvénybe

foglalni a lehető legrövidebb időn belül a veszélyességi pótlék odaítélésének konkrét módozatát.

„A szociális szolgáltatásokat nyújtó, bentlakó intézetekben dolgozókat a tavaly katonai rendelet kötelezte arra egyik napról a másikra, hogy beköltözzenek munkahelyükre, és maguk mögött hagyva családot, otthon, idős családtagok gondozását, a munkahelyükön izolálják magukat. Közel egy éve várják az alkalmazottak az állam jóvátételét, hiszen egyenrangú munkát végeztek a frontvonalban dolgozókkal, azonban ez mindmáig nem történt meg. Ezért úgy módosítottuk a törvényt, hogy a szaktárca mielőbb megkezdhesse a kifizetéseket a törvény hatálya lépését követően” – mutatott rá Csép Éva Andrea képviselő a törvénytervezet plénumi vitáján, majd hozzátette: reméli, hogy az államelnök mielőbb kihirdeti a törvényt, és az érintettek végre megkapják az egyszeri alkalommal nyújtott veszélyességi pótléket.

(RMDSZ-tájékoztató)

A Magyarországra utazókat a teljes beoltottság mentesíti a karantén alól

Azok a román állampolgárok, akiknek igazolásuk van a koronavírus elleni teljes beoltottságról, karanténkötelezettség nélkül léphetnek be Magyarországra – mutatott rá szerdán az utazási feltételek módosításáról szóló, az MTI-hez is eljuttatott közleményében a külügyminisztérium.

A kommuniké kiemeli, hogy azoknak a román állampolgároknak nem kell a Magyarországra történő belépéskor a karanténmentességhez negatív PCR- vagy antigénvizsgálat felmutatniuk, akik a két dózisos vakcinatípusok mindkét adagjának vagy az egy dózisos (Johnson&Johnson) oltásnak a beadásáról rendelkeznek igazolással.

A romániai oltóközpontok által kiállított, román és angol nyelvű oltási igazolás elegendő, nincs szükség további formákra – írta tájékoztatójában a bukaresti külügyminisztérium.

A Maszol.ro hírportál megkeresésére Grezsa Csaba, a kolozsvári magyar főkonzulátus első beosztott konzulja szerdán leszögezte: nem változtak a külképviselet Facebook-oldalán vasárnap közzétett utazási feltételek, vagyis – a teljes beoltottságot tanúsító utasokon kívül – az is

karantén nélkül léphet be Magyarországra, aki megkapta már legalább az első oltást Romániában és rendelkezik ezt igazoló dokumentummal, akár magyar állampolgár, akár magyar-román kettős állampolgár, akár kizárólag román állampolgár.

A könnyítést szombati Facebook-bejegyzésében adta hírül Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter. A román hatóságok pénteki döntését követően – amely szerint a magyar állampolgárok szabadon utazhatnak Romániába – újabb könnyítés lép életbe a magyar-román határon: szombat estétől ugyanis mindenfajta karantén- és tesztkötelezettség nélkül léphetnek be Magyarországra azok a román állampolgárok, akik már rendelkeznek védettségi igazolással – közölte a miniszter.

Románia pénteken törölte Magyarországot a koronavírus-járvány szempontjából kockázatosnak minősített – sárga jelzésű – országok listájáról, miután Magyarországon másfél ezrelék alá esett a megelőző két hétben diagnosztizált fertőzöttöknek a lakossághoz viszonyított aránya.

A Magyarországról érkezők így korlátozások nélkül beutazhatnak Romániába. (MTI)

Miközben

Miközben egy szeszélyes május végén járunk, holott ez az időjárásmodell vagy inkább áprilishoz lenne illő, és remélhetőleg nem ismétlődik meg 1970 tavasza – az emlékezetes nagy árvíz...

Miközben levonulóban – aszongyák – a koronavírózis, pandémia, világvárvány, kivétel képez India, a kimeríthetetlen csodák országa, az ázsiai szubkontinens...

Miközben küzdünk a kínai vírus, Kína előretörése, olcsó bérmunkálatai ellen, miközben nem akarunk (én speciel nem szeretném, ha Budapest ezen túl Fudánpest lenne, mert akkor módosítanunk kell a dalt, hogy „Legyen a Horváth-kertben Fudán”. Sőt nem is biztos, hogy lesznek még Horváth-kertek, mindenféle kínai egy szótagos helynevet kell majd megtanulnunk... Ámbátor megértem, a kínai piac dolgozóinak is jár az esély-egyenlőség nevében helyben az anyanyelvi egyetem és az őshonos kisebbségi státus...

Miközben terrorizmusra, Hamász-fenyegetésre hivatkozva vadászgépek térítenek el a fehéroroszló légtérben egy Athénből Vilniusba tartó gépet, és Lukaszjankó elnök leszedeti négy KGB-ügynök nem túl udvarias kíséretében rendszerének ellenzéki vezetőjét, egy huszonéves bator újságíró, olyat tesz, amit Ceaușescu nem tett Paceaával – úgy hiszem –, de Putyin mester még bármikor megteheti saját ellenzékiével, sőt kapott egy – úgy látszik – használható modellt, na mondd már, elkerülők legfeljebb a légteret a külföldi repülő-társaságok, úgysem fizetnek, mi is (fehér és piszkosszürke oroszok) meg-

kíméljük MIG típusú vadászgépeinket, az üzemanyagot, jut majd a tankokba, majd ellenzéki legyekre, rendszerbetegítő denevérekre vadászunk velük...

Apropó repülő, miközben hazánk-fiai hozzák a formájukat, brexit ide, pikszis oda, összebalhéznak a lutoni légikikötőben, vagy azért, mert a sajré elosztása körül volt valami alap- és vályogvető diffi, vagy mert egyesek ren-

delkeztek elsőbbségi szállókártyával, ami másoknak, a tömegízlésűeknek nagyon-nagyon bústotta a csőrét, nem tudom, de parázs ribilliót csaptak, amiből az angolok, britek, írek, skótok, walesi bárdok megtapasztalhatták, milyen fejlettségi fokon áll az utazási kultúra és móres Balkániában...

Miközben Kim Dzsong Un(almas) betiltja az övénél külön hajviseletet az észak-koreai férfiak körében, és a parókaélesztők is át kell térjenek az euro-afro-amerikai modellekről a felszigeti, közepén elválasztott, egyenes szálú elnökfrizurára, vagy az illetőt kizárják az egypartból, megvetés tárgyat fogja képezni, és megdobálják rizsbombával a legnagyobb éhezés közepette, tankos felvonuláson...

Miközben a Pentagon több milliárdot szán UFO-kutatásokra, mert egyre szavahihetőbb repülő találtak azonosíthatatlan csészaljakkal, csészékkel és csupokkal, amelyek olyan kunsztokra képesek, amit ember még nem tud kicsiholni intellektusából és a mai technikából.

Miközben a világtörténelem egyáltalán nem akar véget érni, hiába kuruzsolták-duruzsolták a fülünkbe képe(ly)tt futurológusok és politikai elemzők, sőt a világ diktátorai látható szövetséget kötnek egymással: Törökország valószínűleg meg akarja ismételni Bécs ostromát (1683) – ezúttal sokkal sikeresebben –, mert Ausztria, az álnok Ausztria nem a Hamász pártjára állt az Izrael elleni frissen lezárt (???) konfliktus során...

Miközben Raed Arafat Balavásáron oltogat, lassan elcsútl a harmadik hullám, és a vajaskijli árát sem emelték meg, újra jelenléti suliba járhat az unokám, és megjelenhetnek könyvek, kinyitnak a teraszok, és rendezvényekre is eljuthatunk...

...Szóval ezenközben él mellettünk egy kedves kis lény, akit Jucinak hívnak, egyéves, és előírászerűen fekete-fehér mellényt visel, roppant kíváncsi, mindent megszagol, miközben életpárom kedvenc virágait, zöldségeit békesen szaggatja, és él-hal az olajbogyóért, tisztességtudóan megáll az ajtó elött, és csak ha beinvitálom, jó dolgozószentélyem könyvtetőjébe.

Azt gondolom, hogy előző életében valami szellemi munkás, értelmiségi lehetett, ugyanis előszeretettel helyezkedik el, ha engedem, az íróasztalomnál a zöld ernyős lámpa alatt, ráfekszik, elnyúl kényelmesen és éppen olvasott művön vagy irományon. Átgyalogol a laptopon. A kezem, írószerem után kapdos.

Miközben hűséges, kedves, válogatós, és egyáltalán nem olyan, mint a világtörténelem.

Ország – világ

Ötvenszázalékos kollektív immunitás

Valószínűleg mintegy hatmillió romániai személy esett át a koronavírus-fertőzésen – közölte keddi sajtótájékoztatóján a Covid-19 elleni oltáskampányt koordináló országos bizottság (CNCAV) vezetője. Dr. Valeriu Gheorghită azt mondta: ezeket is beszámítva, a beoltott személyekkel együtt 35, de akár 50 százalékos kollektív immunitásról beszélhetünk, ami magyarázatul szolgálhat az országszerte jegyzett kedvező járványügyi adatokra. A katonaoorvos szerint valószínűleg kétszer, de akár ötször annyi fertőzött lehet, mint amennyit hivatalosan regisztráltak és jelentettek, ami azt jelenti, hogy – az oltottakkal együtt – nagyjából kilencmillió embernek van valamiféle immunitása. A CNCAV elnöke szerint ugyanakkor, a mutáns vírustörzsek miatt, nem csekély az újrafertőzés lehetősége. Hozzátette, bár a módosult vírusok ragályosabbak lehetnek, az oltás csökkenti az újrafertőzés valószínűségét. (Agerpres)

Elutasították Renate Weber tevékenységi jelentését

Elutasította a parlament két házának összevont jogi bizottsága a nép ügyvédjének 2019-es tevékenységi jelentését. A Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Románok Egyesítéséért Szövetség (AUR) képviselői kivonultak a teremből, a többi párt képviselői egyhangúlag az elutasítás mellett voksoltak. A meghallgatáson Renate Weber elmondta: 2019 júliusában, amikor hivatalba lépett, a digitalizáció „az 1990-es évek szintjén” állt. „Az alkalmazottaknak nem volt hivatalos e-mail-címük, nem volt internetkapcsolatuk. A dolgok nagyon gyorsan megváltoztak. 2019-ben 10.507 meghallgatásunk volt, 14.000 beadványt nyújtottak be, 10.000 telefonhívásra válaszoltunk, és 1300 esetben indítottunk eljárást hivatalból!” – mondta Weber. Hozzátette: jelenleg a panaszokat 30 napnál rövidebb időn belül megoldják. (Agerpres)

Új nyugdíjtörvényt dolgoznának ki

Kelemen Hunor miniszterelnök-helyettes, az RMDSZ elnöke úgy nyilatkozott a román közszolgálati televíziónak adott keddi interjújában, hogy jelenleg nincs szó a kormánykoalícióban belül a nyugdíjkorhatár növeléséről, hanem egy új nyugdíjtörvényt kidolgozásáról, amely fenntarthatóvá és kiegyensúlyozottá teszi a rendszert. Kelemen kifejtette, a jelenlegi nyugdíjrendszer súlyos egyenlőtlenségeket teremt. Példaként említette, hogy nagy különbség van két, öt év különbséggel nyugdíjba vonult mérnök nyugdíja között. Problémásnak tartja a korengedményes nyugdíjazást is, szerinte nem korrekt, hogy 45 évesen nyugdíjba mehet valaki. „Nem azt mondom, hogy egy rendőr 65 vagy 70 éves koráig álljon az útkereszteződésben, de az is elfogadhatatlan, hogy egyesek 45 évesen már nyugdíjasok, majd ismét munkába állnak, általában az állami szektorban, és megkapják a nyugdíjukat is, meg a jó fizetésüket is. Ez nem korrekt. A tanár vagy az orvos nem stresszes? Mégis dolgozik 65 éves koráig. Új törvényről van szó, amely kiegyensúlyozottabb és méltányosabb lesz” – mondta Kelemen. Az RMDSZ elnöke úgy becsülte meg, hogy az új nyugdíjtörvény legkorábban 2023-ban léphet érvénybe. (Agerpres)

4,7-es fokozatú földrengés volt

A Richter-skála szerinti 4,7-es fokozatú földrengés volt keddről szerdára virradóan, éjféltől 30 perccel Vrancea szejzmikus térségében, Buzău megyében – közölte az országos földfizikai intézet. A földrengés érezhető volt Bukarestben is. A földrengés 128 kilométeres mélységben következett be, epicentruma 72 kilométernyire volt Brassától, 74 kilométerre Ploiești-től, 125 km-re Bukaresttől. Ez volt az idei év eddigi legnagyobb földrengése. (Agerpres)

Nagy tervek kis jövője

(Folytatás az 1. oldalról)

foglalkozott. Igaz, éppen pártja kormánya ígérgette Eugen Nicolaescu minisztersége alatt a regionális kórházak építését, illetve városi kórházakat is, aztán néhány zsákutcába torkollt versenytárgyaláson és pár megvalósíthatósági tanulmányon kívül semmi érdemleges nem történt. Egyszóval ígérni lehet, hogy Románia 29,2 milliárd euróból – aminek fele újabb kölcsön, eljuttatva Romániát az országos átlaghoz 50 százalékát kitevő eladósodási szintre – nagymértékben be fogja hozni lemaradását a fejlett államokkal szemben.

Mert azt mindenki tudja, hogy csak befektetésekkel és reformokkal lehet csökkenteni a szegénységet, de ezt egy kormány sem veszi komolyan.

A történetek ellenére a parlamentben ellenzékben levő PSD megszavazta a sajtóforrás-rendelet ratifikálását, de a PNRR-botrány nem csengett ezzel le: június 14-én a PSD bizalmatlansági indítványt nyújt be a Cișu-kormány ellen.

Megrongálódott cserepeket és csatornát cserélnek

Fotó: Nagy Tibor

(Folytatás az 1. oldalról)

Beázott a tető és a levéltár

Molnár Imola, a Maros Megyei Tanács elnöki kabinetjének sajtófelelőse elmondta, halaszthatatlan munkálatokról van szó, amelyek keretében a tetőzet egy részét, illetve a csapadék elvezetésére szolgáló csatornarendszert újítják fel.

– Sürgős beavatkozásról van szó, hiszen az elmúlt évtizedekben megrongálódott a palota tetőszerkezete, elég sok cserép ment tönkre, emiatt beázott a tető. Az esővizet elvezető

csatorna is eldugult, heves esőzések alkalmával nem volt képes elnyelni a nagy mennyiségű csapadékot. A levéltár fala beázott, ezért vált időszerűvé a javítás. Tudni kell, hogy nem fedik újra az épületet, nem összefüggő felületeket javítanak, hanem csak ott cserélik ki a tetőszerkezet léceit és a cserepeket, ahol ezek megrongálódtak. Ilyen részek a belső udvarról látható és az Enescu utca felőli tetőn vannak. Tehát nem a híres Zsolnay gyár homlokzati részen található színes terrakotta cserepe-

inek cseréjéről van szó. Mivel a Közigazgatási Palota műemlék épület, a homlokzati cserepekhez nem is lehet hozzányúlni. A közönségesnek nevezett cserepek cseréjét is olyanokkal oldják meg, amelyek hasonlóak az eredetiekhez – mondta Molnár Imola, majd hozzátette: – Ahogyan a tetőcserepek cseréje részleges, ugyanúgy a csatornarendszer cseréje is az. Csak azokat a részeket helyettesítik, ahol ezek megrongálódtak. Tudni kell, hogy a csatorna is egyidős az épülettel, sohasem cserél-

ték ki teljesen, mindig csak javították. A járókelőknek az is szembeötlő, hogy az épület falai körül felásták a járdát; ez azért van, mert a csapadékot elvezető rendszert teljesen ki kell cserélni.

3,4 millió lejes beruházás

A prefektúra ügykezelésében lévő és a tanáccsal közösen használt Közigazgatási Palota javítását a Maros Megyei Tanács saját költségvetéséből finanszírozza. A javításra fordított összeg 3,4 millió lej. Ez a tanulmány előkészítését, a terve-

zést, az engedélyek kiváltását, az anyagok árát és a kivitelezést tartalmazza.

A kivitelezési határidő hat hónap.

Tervezik

a homlokzat felújítását is

Tervben van a homlokzat és a nyílászárók felújítása is, de állami tulajdonban lévő műemlék épületről lévén szó, a restaurálás hosszabb folyamat eredményeként indulhat el. Idén mindenképpen elkezdik az engedélyek beszerzését.

A bizonytalanság ellenére tervezik a nyári programot

Megnyílik a Csűrszínház

A tavalyi programok elmaradása után az ideai Csűrszínházi Napok is elmaradnak, legalábbis abban a formában, ahogy azt megszokhattuk. Jó hír viszont, hogy mégsem marad csöndes egész nyáron az udvar, számíthat előadásokra a közönség.

Glígor Róbert László

Ma még csendes, pusztá hétvége a mikházi Szélyes Sándor Csűrszínház udvara, de már látni arra utaló jeleket, hogy ez nem lesz így egész nyáron. A tavasz folyamán törlesztették tavalyi „adósságait”, száz gyümölcsfát ültettek a nemzeti összetartozás éve és Trianon századik évfordulója alkalmából, később felújították a Csűrszínház székely kapuját és a hozzá tartozó kerítést is – tudtuk meg Szélyes Ferenc től, a mikházi Csűrszínházi Egyesület elnökétől. Jelenleg további kisebb-nagyobb javítások, karbantartási munkálatok folynak: lépcsőket javítanak, korlátokat cserélnek ki, beázás volt, ezért egy fedett részt alakítanak ki az épület hátsó részén, ahol a díszleteket a színpadra rakják, és egy kisebb, zárt helyiséget is kialakítanak a kellékek tárolására. A beavatkozásokat részben önrőből végzik, és köszönettel tartoznak a Bethlen Gábor Alapnak is a tavaly megítélt támogatásokért – tette hozzá az elnök. A munkálatok zömével végeztek, ezért kedden a marosvásárhelyi Maros Művészegyüttes tagjai segítséget nyújtottak az utómunkálatok-

ban és a takarításban, hogy ismét csillogjon a nézőtér és a színpad. „Látjuk már a fényt az alagút végén” – tette hozzá bizakodva Barabási Attila Csaba, az együttes igazgatója, utalva arra, hogy nonsokára ismét közönség előtt léphet színpadra Mihkázán is a tánckar.

Négy rendezvény biztos

Ha nem is a már megszokott formában és gazdag programkínálattal, de visszatérhet az élet a nyáron a vidéki kisszínházba. Az első előadásra június 26-án (szombaton) este 8 órától kerül sor: a Csűrszínházi Egyesület, a marosvásárhelyi Spectrum Színház, a Maros Művészegyüttes és a csíkszeredai Pro Cultura Siculi közösségek közötti társulás közös rendezésében állítják színpadra Székely János Caligula helytartója című darabját Kincses Elemér rendezésében. Mihkázán a nyilvános főpróbát tartják, a bemutató a Spectrum Színházban lesz szeptemberben, és azt követően ott fogják játszani a darabot, havonta akár többször is. A mikházi eseményről a 0744-394-186-os telefonszámon lehet érdeklődni, a jelenlegi állás szerint a nézőtér félékapacitásával engedhetnek be nézőket a darab főpróbájára.

Másnap, június 27-én este a Bekecs Néptáncszínház lép fel Mihkázán a jelenleg készülő, a bukovinai székelyekről szóló, Keresztúton című új táncprodukciójával, amelyről a 0746-856-310-es telefonszámon lehet majd érdeklődni, helyet foglalni.

Júliusra egyelőre még nincs rögzített program, de nem kizárt, hogy akkor is lesz egy-két előadás a

hónap vége felé, ám ez egyelőre az akkor fennálló helyzettől függ.

Augusztusban két eseménynek is házigazdája lesz a Csűrszínház: a hónap első szombatján, augusztus 7-én kerül sor az ideai Római Nap rendezvényeire a Maros Megyei Múzeum szervezésében, míg másnap a budapesti Hagyományok Házát látják vendégül: az anyaországi intézmény a tavaly-

előttihez hasonlóan a népművészet terén szervez több témakörben konferenciákat, tudományos előadásokat, és egy esti meglepetés-előadás is szóba jöhet, de erről még folynak az egyeztetések. A rendezvény a Hagyományok Háza, az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány és a Csűrszínházi Egyesület közös munkája révén valósul meg.

Egyelőre bizonytalanságban

A nyári program még nyitott, a jelenleg rögzített események sorát megpróbálják tovább gazdagítani, és remélik, hogy nem kell egyetlen beharangozott előadást sem lemondani, lecserélni, elhalasztani – tette hozzá Szélyes Ferenc, aki reméli: a közönség nem pártolt el a Csűrszínháztól. A tervezett programnak egy sor bizonytalansággal vágnak neki, még nem lehet tudni, mekkora közönség előtt léphetnek fel a színészek, és az is csak később derül ki, hogy a kultúraszertőknek kell-e felmutatniuk oltási igazolást vagy sem.

A javítást befejezik, ismét csillog-villog a Csűrszínház a sok segítő kéznek köszönhetően

Fotó: Barabási Attila Csaba

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

A szép mosolyért

Kérdések és válaszok a fogsabályozásról

Vannak, akiknek tökéletes a fogsora, de hosszan sorolhatnánk a hibajegyzéket az állcsontok helyzetére, a fogsorok egymáshoz illeszkedésére, a fogak hibás elhelyezkedésére vonatkozóan. A fogtorlódás, a ritkán álló fogak, a felső metszőfogak előreállása, a különböző típusú harapások és az örökletes tényezők okozta nagyobb fokú rendellenességek mára már módosíthatók, kijavíthatók. Ez a feladatuk a fogsabályozást végző szakorvosoknak, ami komoly munkát és ugyanakkor aprólékos türelmüket is jelent. Mindkét fél részéről.

Fotó: Róder Attila

Bodolai Gyöngyi

Dr. Herényi Geza klinikai szakfelügyelő főorvos, a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központja Fogászati és Szájsebészeti Klinikájának fogsabályozási részlegén dolgozik, és a pécsi egyetem óraadó tanáraként többször tartott előadásokat Marosvásárhelyen is.

– **Manapság egyre inkább nőies szakmává válik a fogsabályozás, férfiként miért választotta?**

– Amikor elkezdtem, hiányszakmának számított. Tanulmányaimat a Pécsi Tudományegyetemen végeztem, utána hat évig a Fogászati és Szájsebészeti Klinikán dolgoztam. Amikor az ember szakorvos lesz, tele van ambícióval, de a „mesterséget” úgy igazából még nem tudja. Volt egy tanítómesterem, aki azt mondta: ebben a szakmában nyugdíjba kell menni ahhoz, hogy megtudjuk, mit nem tudunk még. Én most már kezdek ebbe a helyzetbe kerülni.

Korábban az a szerencse ért, hogy találkozhattam a norvég Hasun professzorral, aki a bergeni, majd a hamburgi egyetemen fogsabályozást tanított. Az akkori fiatal nemzedéket sok mindenre megtanította, és elmondhatom, hogy a tanítványának tartom magam.

– **A már említett orvoshiányon kívül volt egyéb motiváció is, ami a fogsabályozás mellett szült?**

– Az akkori professzor úgy vett fel a klinikára, hogy neki egy olyan fogsabályozó orvos kell, aki a szükséges műtéteket is el tudja végezni. Végül a műtétekre nem került sor, de a fogsabályozásra igen. Kettős szakvizsgám van, a fogorvosi alapszakmára ráépített szaként a fogsabályozás.

– **Ha már az indokoknál tartunk, derítsük ki a Marosvásárhellyel való kapcsolat eredetét is.**

– Dr. Olasz Lajos szájsebész professzortól, a klinika emeritus professzorától értesültem az együttműködés lehetőségéről, és valóban azt tapasztaltuk, hogy a magyar nyelvű fogorvosképzés a vásárhelyi egyetem mostohagyereke. 2006-tól kezdődően jártunk Marosvásárhelyre, ahol előadás-sorozatot tartottunk különböző tantárgyakból, én természetesen a fogsabályozásból, és próbáltunk olyan problémákat megvitatni, amit a hallgatóság kért, és aminek nagyon szívesen tettünk eleget. Idővel eljutottunk odáig, hogy nemcsak a katolikus templom melletti tanulmányi házban tartottunk előadást,

hanem meghívtak az egyetemre is dr. Mártha Krisztina előadótanár (jelenleg a Fogászati Kar dékánhelyettese, szerk. megj.) együttműködésével. Még nagyobb megtiszteltetésnek éreztük, hogy meghívást kaptunk az Erdélyi Múzeum Egyesület Orvostudományi Szakosztályának kovásznai ülésére, ahol népes hallgatóság, több mint 150 regisztrált fogorvos előtt tartottunk előadást.

– **Miről szóltak az előadások?**

– Ami érdekes volt, az Magyarország is mostohagyereke, az ajak- és szájpadhasadékos (nyúl-ajakjal és farkastorokkal született) gyermekek ellátása. Péccsett van egy csoport, amelyik ezzel foglalkozik, havonta egyszer ülünk össze, és a szakorvosokon kívül logopédus, fül-orr-gégész, audiológus, gyermeksebész vesz részt, hogy közös munkánk révén a gyermekeket 18 éves korukra teljesen rehabilitáljuk.

Klinikánkon hét szakorvos foglalkozik fogsabályozással, és a rezidensek. Bár nagyon látszik a rendelő, néha túl sokan vagyunk, főleg, ha orvostanhallgatók is megjelennek. Valamikor ezt a házat húszfős évfolyamokra találták ki, napjainkban nemcsak magyar, hanem angol és német nyelvű oktatás is folyik az egyetemen, ami annyi hallgatót jelent, amennyivel területileg nehezen tudunk megbirkózni.

– **Hogyan lesz a fogorvostanhallgatóból fogsabályozással foglalkozó szakorvos?**

– Ez egy nagyon szerteágazó szakma, amelyet nem az egyetemi oktatás, hanem a posztgraduális képzés keretében tanítanak gyakorlatilag a világon mindenütt. Természetesen már az egyetemi évek alatt is vannak fogsabályozással kapcsolatos előadások, gyakorlatok, amelyek annyi ismeretet nyújtanak, hogy az alapellátó fogorvos felismerje a problémát, és elküldje a gyermek páciensét a szakorvoshoz. Hasonlóan fontosak a fejlődéstani ismeretek, tudni kell, hogy milyen életkorban milyen fejlődési állapotban van a gyermek, amit egyébként anatómiából is tanítanak, csak nálunk másak a hangsúlyok. A fogsabályozásnak az egyes fogak eltolásától kezdve az állcsont-ortopédiai problémákig műtéti részei is lehetnek. A legsúlyosabbak a fejlődési rendellenességek, elsősorban az ajak- és szájpadhasadék, valamint a különböző szindrómák, amelyek más fejlődési rendellenességgel is társulnak.

– **Azok a gyermekek, akiknél esedékes lenne a fogsabályozás, milyen százalékban jutnak el a szaklinikákra?**

– Ez eléggé eltérő. Nagyon sok múlik azon, hogy az alapellátó fogorvos mennyire ambiciózus. Ezek a fogorvosok az első szűrők, és nem elég felismerni, rá kell bírni a szülőt, hogy vigye el a gyermekét a szakorvoshoz. A másik probléma maga az akceleráció. Míg nagyanyaink 15-16 évesen kamaszkodtak, ma gyakran előfordul, hogy a tízéves kislány menstruál. Ami azt jelenti, hogy a fogazati korhoz képest az egyéb biológiai, szexuális növekedési kor egyre korábbi évekre tehető, amikor egy fejlődési rendellenességet, egy állcsont-ortopédiai problémát már nem tudunk kezelni. Ha az állcsontok növekedése, fejlődése előbb fejeződik be, mint a csöves csontoké – a combcsonté például, ami lehetővé teszi, hogy a pár centimétert még nőjön a fiatal –, az állcsont ortopédiai kezelése már nem lehetséges. Ezeket az angol nomenklátúra is korai esetekként jelöli, de ma már nem korai, ezért nagyon fontos, hogy a gyermekek időben szűrve, kezelve legyenek.

– **Míg régebben szégyelltek, ma már egyre több gyermeket látunk fogsabályozó készülékkel akár szerepelni is...**

– A fogsabályozó készülék szinte már divattá vált, ha egy osztályban három-négy gyermeknek van, a következő szívesebben jön, sőt megmondja, hogy neki piros vagy például sárga készülék kell, esetleg csillámos kivehető szeretne. A rögzített készülékek esetében is vannak elvárások, másrészt az internetről nem mindig jó információkat szereznek a páciensek. Bonyolult dolgokat elgondolnak, előre feltételeznek, amit azonban az ő esetükben nem lehet kivitelezni.

– **A vidéki gyermekek is hasonló szorgalommal veszik igénybe a fogsabályozást?**

– Baranya megyében kellő számú szakember dolgozik, és nagyon jó az ellátás színvonala, vannak viszont olyan területek, például Zalában, ahol az egészségbiztosítási pénztár által támogatott rendelések gyakorlatilag nem működnek, vagy csak nagyon korlátozott létszámban. Ami a vidékieket illeti, mondanék egy példát. A taxisblokkad idején a Mecsek oldalából nem tudtak eljönni a rendelésre, de Mohácsról például több akadályt is legyőzve elhozta a szülő a gyermeket.

– **A fogsabályozás terén mit és milyen mértékben támogat az egészségbiztosítási pénztár?**

– 18 éves korig az orvosi ellátást és 80 százalékban a gyógyászati segédeszközök, azaz a fogsabályozó készüléket. 18 éves kor fölött nem

térít semmit, fizetősé válik az ellátás annak, aki átcúsúzik ezen a korhatáron.

– **A páciensek hány százaléka viseli a kivehető készüléket a szükséges ideig, hány százalékuk hagyja abba, mielőtt még a fogak helyre- vitele, a fogazati rehabilitációja megtörtént volna?**

– Elég nagy a lemorzsolódás, van, aki már a kezelési terv meghallgatása után azt mondja, hogy köszöni szépen, nem veszi igénybe. Mivel ez egy szabadon választható dolog, nem kell nagyon megértődni. Később, amikor már zavarja a rendellenesség, újra megjelenik. A kezeléseknél azonban – legalábbis az én praxisomban – a 80 százalék befejeződik. A vége az szokott lenni, hogy rögzítjük az elért eredményt olyan fogsabályozó készülékkel, ami nem mozgat fogat, nem mozgat állcsontot, csak helyükön tartja a fogakat. Olyankor előfordul, hogy egyesek elmaradnak. A páciens úgy gondolja, hogy már vége, és neki ellenőrzésre nincs szüksége, holott tudomásul kellene venni, hogy bármilyen idegen anyag van az ember szervezetében, akár egy fogtömés, nem beszélve fogpótlásról, azt rendszeresen ellenőrizni kell, mert problémát is okozhat.

– **Hazai viszonylatban a páciensek akkor szoktak megsértődni, amikor a fogsabályozással foglalkozó orvos, ha fogtömésre vagy egyéb fogászati műveletre van szükség, elküldi egy másik fogorvoshoz a szülőt a gyermekkel együtt. Ez Péccsett is így működik?**

– Igen, az én praxisomban is így van. Ha azt nézem, hogy annyi a páciens, hogy a munkaidő nem elegendő arra, hogy minden gyermeknek rendbe tegyünk az egész fogsort, akkor kénytelen vagyok én is elküldeni a fogorvoshoz. Ami a kezelés típusát illeti, a mi munkánknak más a jellege, tulajdonképpen gondozást végzünk, hiszen megtörténik, hogy évekig jár mihozzánk egy-egy gyermek, míg a fogorvoshoz fél évente egyszer megy el. Aki naponta harminc fogat betöm vagy eltávolít, annak a keze arra jár, és másképpen teszi, mint aki fél évente egyszer, egy hónapban néhányat. Másrészt az alapellátó kolléga is értesül arról, hogy az én munkám hol tart, és ebben a tekintetben a kollégákkal teljes az egyetértés.

– **Milyen rendellenességek fordulnak elő a leggyakrabban?**

– A klinikai gyakorlatban a leg-súlyosabb esetekben fordulnak hoz-zánk, bár nem szelektálunk, és az egy fogat érintő eltéréseket, mint például az egy fogra lokalizálódó keresztharapást is megoldjuk. A magánrendelőkben elég gyorsan el-látják a beteget, a klinikai gyakorlatban várólista alapján.

– **Ha visszagonolok a gyermekkoromra, mára sokkal esztétikusabbá váltak, más valószínűleg jobb a minőségük is mind a kivehető, mind a rögzített fogsabályozó készülékeknek.**

– Az alapokat az 1800-as évek vége, az 1900-as évek kezdete óta rakták le. Természetesen komoly a fejlődés, elsősorban az anyagokban. Újabb ötvenzetek, újabb kerámia, újabb kompozit alapú ragasztók jelentek meg. A beteg elvárásait figyelembe kell venni, de ha extra kívánságai vannak, az sokkal többbe kerül. Nagy változás volt az új, kompozitalapú ragasztók megjelenése, a glazionomer típusú ragasztók, amelyek jobb lehetőséget biztosítanak. Az is lehetséges, hogy fluortesznek a ragasztókba, amelyek fluordepóként működnek, gátolva a szuvasodást. A korábbi cementek ugyanis a szuvasodást segítő tényezők voltak, eléggé oda kellett figyelni a betegre, hogy a készülék mellett ne adódjanak problémák. Végül mindez nem jelenti azt, hogy amiért valakinek egy rögzített fogsabályozó készüléke van, ne lehetne egy tömést, fogpótlást elvégezni.

– **Mikor szükséges a rögzített, és milyen rendellenességekre készítenek kivehető készüléket?**

– Vannak indikációs területek arra vonatkozóan, hogy bizonyos problémára mi a jó készülék. Adott esetekben lehet választani, mivel a kivehető, úgynevezett funkcionális készülék között is sokféle van. A rögzített sem jó mindenre, az állcsont ortopédiai kezelést rögzített készülékkel sokkal nehezebb. Ha sikerül serdülőkorban, azaz a növekedési időszakban ezeket a problémákat megoldani, akkor kivehető készülékkel szinte tökéletes eredményt lehet elérni. Volt már arra precedens, hogy a páciens igazi készüléket kért, mert úgy érezte, hogy abban az esetben, ha ki tudja venni a szájából, az nem az igazi. Holott attól kényelmesen tud étkezni, tökéletesen meg tudja tisztítani, ami egy beragasztott eszköz esetében sokkal nehezebb. Ha valakinek az átlagosnál nagyobb hajlama van a fogszuvasodásra, az ínnygyulladásra, annak nem szabad rögzített készüléket betenni.

– **Milyen rendellenességekre jó a szilikonkészülék, az úgynevezett tréner?**

– Ez egy divatos készüléktípus, amelyet gyárilag elkészítettek, és olyan gyermekeknek használjuk, akik szoronganak. Jó eredményeket lehet vele elérni, az ajakizomzatot, a rágóizomzatot módosítja adott esetben, és ezzel együtt a fogak állása is változik.

– **Körülbelül mennyi ideig kell hordani a fogsabályozót?**

– Ez a problémától függ. Akinek például úgynevezett előreálló állcsontja van, és a metszőfogak közötti távolság hat-hét millimétertől akár másfél centiméternyi lehet, mindezek alapján tudjuk a súlyosságot megállapítani, tehát a fogak közötti távolság is meghatározó lehet. Másrészt az egyéb körülmények, például ha gyorsan nő a gyermek a kamaszkor idején, s közben viseli a készüléket, miután hónapokig nem történik semmi, egyszer csak előugrik az állcsont oda, ahol a helye van.

– **Mi az oka az átlagos rendellenességeknek?**

– Kétféle nagy csoportba oszthatók: szerzett vagy örökölt rendellenességek. A szerzetteket viszonylag egyszerű megoldani, mert ha az okot megszüntetjük, az okozat is meg szokott szűnni. Ha egy gyermeknek rendellenes a nyelési mechanizmusa, ha ezt át tudjuk szoktatni a felnőttre jellemző nyelési mechanizmusra, a nyitott harapás, amit esetlegesen a rendellenesen működő nyelv okoz, szintén megszűnhet.

Az örökletességgel általában nehezebb dolgunk van. Mindenképpen lényeges, hogy elsősorban a genetikai problémákat lássuk, ahogy azt is, hogy a szülőknél, nagyszülőknél is előfordulnak-e, és fontos, hogy korán el tudjuk kezdeni a kezelést. Az időpont az anamnézistől függ, előfordul, hogy öt-hat éves korban, már a tejfogazati idején érdemes a kezelést elkezdeni. Hatéves kortól nyolcéves korig tart a fogváltás, ezt hívjuk korai vegyes fogazati időszaknak, utána a fogzásban egy szünet következik durván tízéves korig, majd az oldalsó fogak váltása átlagban tíz- és tizenkét éves kor között történik. A legtöbb kezelést a nyolc- és tízéves kor közötti időszakban lehet eredményesen végezni, jól használható a kivehető készülék, ha a szülő és a gyermek is akarja.

– **Egyre több felnőtt is fogsabályozó készüléket visel, ők is önköző fordulnak? Hány éves korig lehet a rendellenességeket korrigálni?**

– Természetesen, hogy a klinikánkra jönnek, hiszen nincsen külön-külön gyermek- és felnőtt-fogsabályozás. A mai világban, ha valakinek olyan a foglalkozása,

(Folytatás a 6. oldalon)

Covid-19 – diabétesz

Az oltás és a cukorbetegség

Az új típusú koronavírus okozta fertőzés kapcsán gyakran hallottunk, hallunk a cukorbetegségről. Az illetékesek már kezdetben megfogalmazták a figyelmeztetést, hogy a diabéteszesek jobban óvakodjanak a fertőzéstől, mert sérülékenyebbek, súlyosabban érintheti őket a betegség, amit a valóság igazolt.

– *Szinte másfél évnyi tapasztalat után milyen összefüggést találtak a Covid-19 és a diabétesz között? A cukorbetegnek könnyebben elkapják a fertőzést? Esetleg a fertőzötték magasabb száma azzal magyarázható, hogy kezdetben az idősebb korosztályt érintette, amelynek tagjai között sok a cukorbeteg?* – kérdeztem dr. Szabó Mónika belgyógyász és diabetológus főorvostól, a MOGYTTE októjától.

– A múlt év vége felé megjelent statisztikák szerint másfélszer nagyobb a kockázata annak, hogy egy cukorbeteg megfertőződik. Ez nem csupán az életkor miatt van így, hanem maga a diabétesz is enyhén hajlamosít bármilyen vírusfertőzésre. Minden gyulladásos folyamat emeli a vércukorértéket, ami a diabéteszesek egy részében azért is lehet különösen magas, mert a koronavírus-fertőzés hasnyálmirigykárosodást is okozhat. Nem az

egyetlen vírus, ami ezt kiválthatja, de a Covid-19-nél határozottan megfigyelték. Az is már teljesen elfogadott tény, hogy a beteget olyan kortizonszermekkel kezelik, amelyek egyértelműen vércukor-emelő hatása van.

– *Milyen mértékben károsíthatja a hasnyálmirigyet a Covid-19? Akár annyira is, hogy elégtelen működése miatt leálljon az inzulintermelés?*

– Annyira nem, hogy leálljon, de mindenképpen csökkenti. Hogy ez mennyire maradandó vagy sem, azt még nem lehet tudni, de úgy tűnik, hogy az esetek egy részében megmarad a károsodás.

– *Aki megbetegszik, a gyógyszerhasználaton mit kell vagy mit nem kell változtatnia?*

– A megelőzés vonatkozásában az alapvető antidiabetikus gyógyszerkezelésen nem kell változtatni semmit, csak ha több gyógyszerre van szükség ahhoz, hogy jó legyen a vércukoregység. Enyhe lefo-

lyású koronavírus-fertőzésben szintén nem változtatunk a kezelésen, csak abban az esetben, ha az addig használt gyógyszerekkel nem sikerül a vércukoregységet elérni. A fertőzés idejére, ha szükséges, inzulin hozzáadásával próbáljuk meg csökkenteni a vércukorszintet. A súlyos formákban, az oxigénellátásra szoruló vagy mesterségesen lélegeztetett, intubált betegeknek ajánlatos a szájon keresztül szedést megszakítani, és inzulinra térni át az intenzív terápiás ellátás idejére.

– *Az elhunytakról készült statisztikákban mindig felsorolják a társbetegségeket, amelyek között szinte állandó jelleggel a cukorbetegség is szerepel. Az intenzív ellátás során ez miért csökkenti az esélyt?*

– Amint említettem, maga a cukorbetegség enyhén hajlamosít a fertőzésre, viszont az tagadhatatlan, hogy a súlyos, halállal végződő Covid-esetek között gyakori a cukorbeteg. Nemcsak a magasabb vércukorszint miatt, hanem azért is, mert a cukorbetegség eredendően szervkárosító, és ezeknek a betegeknek sokszor van már egy valamilyen mértékű vesekárosodása, súlyos érlemesedése, a koronavírus pedig hajlamosít a vérrögképződésre is. Mindez egymásra tevődhet, vagy felerősíti egymást, ami az elhalálozások magasabb szá-

mát magyarázza. Arra kell törekedni, hogy az intenzív ellátás idején is nagyon jó legyen a beteg vércukorszintje. Ezt az optimális szintet az inzulinnak valamilyen pumparendszeren keresztül való folyamatos, például intravénás infúzióban történő adagolásával biztosítani kell. Intenzív terápiás orvos is válogatja, hogy erre milyen mértékben figyeljen oda. Van klinika, ahol jobban, sőt a diabetológus szakorvossal is konzultálnak.

– *A poszt-Covid-szindrómák között a betegség miatt kialakuló diabéteszt is emlegetik. Igaz-e, hogy a Covid-19 korábban egészségeseknél cukorbetegséget okozhat?*

– Mivel a betegség a már említett okokból (gyulladás, hasnyálmirigykárosodás) megemeli a vércukorszintet, szövődményként kialakulhat a II-es típusú cukorbetegség.

– *Az általánosan megfogalmazott szabályokon, megszorításokon kívül (arcmaszk, távolságtartás, zsúfolt helyek elkerülése, D-, C-vitamin és cink szedése stb.) mi a szakorvos tanácsa a betegeknek? Vannak-e a Covidnak sajátos, csak a cukorbetegekre jellemző tünetei? Hogyan kell védekezni a leghatékonyabban ellene? Mikor kell orvoshoz fordulni?*

– A cukorbetegnek a vércukorszint-változáson kívül nincsenek sajátos tünetek. Mint általában, a koronavírus-fertőzés náluk is változatos formában jelentkezik, van, aki tünetmentes, egyeseknél megemelkedik, másoknál leesik a vércukorszint. A legfontosabb teendő ennek egyensúlyban tartása, ami lehetővé

teszi, hogy a megbetegedés magasabb kockázatának ne legyenek kitéve. Ha kifejezetten a koronavírus-fertőzés tünetei, minél hamarabb forduljanak a családorvoshoz, és ha otthoni kezelésről van szó, a diabetológussal is vegyék fel a kapcsolatot, hogy beszéljék meg irányítsuk a vércukorkezelést. A tanácsunk az, hogy ebben az időszakban sűrűn mérjék a vércukorszintjüket, evés előtt és evés után is, mert ennek megfelelően több gyógyszerre, inzulinra lehet szükségük a szénhidrát-anyagcsere egyensúlyban tartásáért.

– *Milyen hatással vannak a védőoltások a cukorbetegekre? Vannak-e valamilyen valóság alapja az utóbbi időben megjelent híresztelésnek, miszerint a vakcina mellékhatásai között a cukorbetegség kialakulása is szerepel?*

– Ez ideig nem tapasztaltam a védőoltásnak semmilyen sajtóságtűzös mellékhatását diabéteszes pácienseknél. Vannak, akik észre sem veszik, mások jelzik, hogy megemelkedik a vércukorszintjük, de ez megint csak annak tulajdonítható, hogy a védőoltás a szervezetben kivált egy gyulladási reakciót, ami átmenetileg vércukor-emelkedést okoz. Az viszont előfordulhat, hogy az oltással járó természetesen gyulladás, főleg, ha kifejezetten, egy addig létező, lappangó cukorbetegséget felszínre hoz, mert megemeli a vércukorszintet, de egyebet nem tapasztaltunk. Sőt a diabétesz már kezdeti első vonalbeli javaslatnak számított az oltás szempontjából. (*bodolai*)

A szép mosolyért

(Folytatás az 5. oldalról)

hogy emberekkel kell találkozni, dolgozni, adnia kell a külsőjére. Ha ez nem történt meg fiatalon, akkor hozzánk fordul. Olyan eseteink is vannak például, amikor a fogorvos kéri, hogy egy felnőtt korrekt fogpótlásának elvégzéséhez a fogat állítsuk a megfelelő helyzetbe.

– *Lévény egyetemi oktató, beszéljünk a szakterület tanításáról is.*

– A pécsi egyetemen megreformáltuk a fogszabályozás oktatását. Korábban harmadéven kezdődött és ötödévig egy féléven át folytatódott. Ennek általában az volt az „eredménye”, hogy amit korábban tanultak, azt egy évre rá elfelejtették a hallgatók. Most negyedéven kezdjük oktatni, és ötödév első félévének a végén fejeződik be. Akkor van a szigorlat, ami nem annyira egyszerű, de legalább nem esik egybe az államvizsgára való felkészüléssel. Az oktatás jelentős része a diagnózis felállítására hegyeződik ki, hiszen a mai diagnosztikai eljárásokat nemcsak a röntgenfelvételek és a modellek alapján, hanem számítógéppel és adott esetben háromdimenziós felvételek segítségével végezzük. Természetesen, ahol kisebbek a problémák, ott nem szükséges a CT-felvétel, de ettől függetlenül a lehetőségek adták.

Nagy hangsúlyt fektetünk az interdiszciplináris kapcsolatokra, egyrészt a sztomatológián belül, kezdve a fogszabályozás ellátásától, a szájszűrésen, a foggyógyászati és a gyermekfogászatig, de az egyéb diszciplínákkal való kapcsolatra is, mint például a belgyógyászati, a vérképző szervek betegségei, amelyeknek lehetnek szájtünetei, és adott esetben problémákat okozhatnak. Fontos terület az ajak- és a szápadhasadékos gyermekek ellátása.

– *Úgy értesültem, hogy sokan vannak.*

– Sok a genetikai eltérés, de tudomásul kell venni, hogy az ortodontiának köszönhetően a természetet kiválóan meg lehet orvosolni. A briteknél például létezik olyan elszigetelt terület, ahol az emberek jelentős többségének kiáll a foga, mert a hibás gén először valószínűleg recesszíven terjedt el, és miután a lakosok homozigoták (azonos szülőktől származó egyedek) lettek, a genetikai eltérés érvényre jutott.

Érdekesség, hogy Izlandon van egy olyan telefonalkalmazás, ami lehetővé teszi, hogy két fiatal meg tudja nézni, milyen rokon-sági fokban vannak. Ezzel azt szeretnék elkerülni, hogy házasságkötés esetén torzszülőtt jöjjen a világra, ugyanis a szigeten szinte mindenki rokon-ságban áll egymással.

A fejlődés nagy része nem a méhen belül történik. Ha megnézzük egy kisbabát, az alsó állcsontja fejletlen. A baba úgy szopik, hogy kidugja a nyelvét, és előrenyomja az állcsontját. A fogszabályozó készülékekkel ugyanezt tesszük, előreharaptatjuk, ha valakinek fejletlen az állcsontja. Amikor a baba szopni kezd, bármennyire is furcsa, azt az első fogszabályozó beavatkozásnak tekinthetjük. Szintén Haszn professzor mondta: ha valamit nem tudunk megoldani, nézzük meg, hogy a természet hogyan oldja meg, és abban a pillanatban előttünk a megoldás, ami a fejletlen állcsontra vonatkozóan is érvényes.

A beavatkozásoknál a funkcionális szemléletnek kell érvényesülnie, ne mi akarjuk „hat ökörrel odarángatni” a fogat, ahol esetleg nem fogja jól érezni magát, hanem meg kell nézni, hogy van a természetben, és annak megfelelően kell beállítani.

Fagyoszentek

Népi hiedelem vagy valóság?

A fagyoszentek lejártá után beindul a kertes-szezon. Elődeink több évszázadon keresztül megfigyelték, hogy május közepére várható egy hidegfront, ami talaj menti fagyokkal jár. A magyar népi hagyományok szerint a fagyoszentek Pongrác, Szervác, Bonifác (május 12., 13., 14.), ez a május 24-i Orbán-nappal zárul. A hiedelem szerint eddig az időpontig „föltette a szász a szőlőjét”.

Ettől a naptól kezdődően a lakásban, melegágyban vagy fóliásátorban nevelt palántákat célszerű a végső helyükre kiültetni. Napjainkban korszerű időjárás-előrejelző műszerekkel egyszerűbben lehet követni az időjárás-ingadozásait, így a -1, -2 Celsius-fokos hőmérséklet ellen sikeresen tudunk védekezni. Mégsem tanácsos elkapkodni a kiültetést, mivel kockáztatjuk, hogy a növények nem fognak megfelelően fejlődni.

Hogyan válasszunk palántát?

Ha elérkezettnek látjuk az időt a növények kiültetésére, néhány szempontot érdemes figyelembe venni. A helyi piacokon is megjelentek különböző, külföldről nemesített növényfajták, csak hogy ezek termésmennyisége jóval az ígért vagy várt érték alatt lesz. Erre egyszerű a magyarázat, az adott palántákat nem a mi klímánkon nemesítették. Ezért célszerű olyan magból termesztett növényt vásárolni, amit a mi időjárás körülményeink között állítottak elő, vagy ami tájfajta.

A palánták külseje is igen fontos szempont a választásnál. Figyelni kell rá, hogy a növény egészséges, körkörös és kártevőktől mentes legyen. Ha bármilyen elváltozást észlelünk, ne vásároljuk meg a növényt, ha nem akarunk nagyobb bajt a kertünkben. Egyetlen palánta akár az egész növényállományunkat megfertőzheti, ami akár a kertészkedéstől való kedvünket is elveheti.

Az előzőkhez hasonlóan fontos szempont, hogy zömök, vastag szárú növényeket, és ha van rá lehetőségünk, poharas vagy tápkockás palántákat válasszunk. Ez azért fontos, mert minél nagyobb és fejlettebb a gyökérzetük, annál kevésbé sérül az átültetésnél, és annál kevésbé torpan meg a növekedésben.

Ha saját magunk termeljük meg a palántát, ajánlott edzeni őket, hogy a szabadföldi körülményeket zökkenőmentesen kibírják. Mit értünk edzésen? Azt a folyamatot, amikor elkezdődik a növények kinti körülményekhez való hozzászoktatása. Először a palántákat árnyékos helyre tesszük, majd pár nap múlva félárnyékosra válhatunk. Ezután rövid időre helyezük őket napsütötte helyre, majd fokozatosan növeljük ennek idejét. Éjszaka csak akkor ajánlott kint hagyni őket, ha biztosak vagyunk benne, hogy a hőmérséklet megengedi. Ha vásároljuk a palántákat, oda kell figyelni a megfelelő vízellátásra, a táplálék-utánpótlásra és a napfény káros hatásaira. Az utóbbi ellen az árnyékoló háló (Raschel-háló) jó megoldás lehet.

Szigeti Botond felvétele a marosvásárhelyi Ősz utcai kertészetben készült

Hogyan ültessük helyesen a palántákat?

Elsősorban minden előkészített ültetőgödörben, palántától függetlenül, ajánlatos pótolni a tápanyagot. Az elnyurgult paradicsompalánta esetében segíthet, ha lefektetve ültetjük el. Ez azért lehetséges, mert ennél a növényfajnál a száron levő gyökérrügyek aktiválódnak, és egy sokkal erőteljesebb és masszívabb gyökértömeg alakul ki.

Ami a káposztaféléket illeti, például a karalábé esetében fontos, hogy a száron levő dudor földfelszín felett helyezkedjen el, mivel a későbbi gumó, amit fogyasztunk, ebből alakul majd ki.

„Szeretnék kertészkedni, de nincs kertem”

Sokan vannak, akiknek nincs lehetőségük saját kertben megtermelni a napi fogyasztásra szükséges házi paradicsomot és paprikát. Ezek számára remek lehetőséget nyújthatnak a különböző, meghatározott növekedésű balkonparadicsom-fajták. Ilyen fajták a Manó vagy a Vilma, melyek termése kerekded, vörös és édes. Ha paprikát szeretnénk a lakásban termesztetni, érdemes a snack fajtákat választani, ezek – gasztronómiai értékük mellett – a bogoly és a virágok gazdagsága miatt szobanövényhez hasonlítanak, ezáltal díszítenek is.

Fontos megemlíteni, hogy ha a lakásban szeretnénk paradicsomot vagy paprikát termesztetni, a beporzásra különösen oda kell figyelni. Ez a folyamat mesterségesen is elvégezhető egy tiszta ecset segítségével, enélkül nem biztosított a termés.

Ne feledjék, kertészkedni kiskertben és lakásban egyaránt csodálatos!

Színek és hangsúlyok

Szólunk már az aktuális divatirányzatokról, viszont más megközelítésben. Ezúttal a színek, anyagok és formák alapján fogjuk őket osztályozni. A divatos darabokat pedig nem a szokásos módon, hanem az olvasó képzelőerejét igénybe véve mutatunk be, fotón pedig csak egy-egy mintával vagy anyagrészlettel illusztrálom a leírtakat. A következőkben nem újdonságokról, hanem régebbi, jól bevált stílusú darabok újraértelmezéséről lesz szó.

Casoni Szalasi Ibolya

Mint színnel és hangsúllyal, kezdjük a legegyszerűbbel, a klasszikusok klasszikusával, a FEHÉRREL.

Idén nem kell az egész ruházatunk fehér legyen, elég, ha egy-egy ruhadarabunk vagy kiegészítőnk fehér színű. A már említett klasszikus szabású ing ezúttal legyen jelen egy hosszú, maxi szabású ingblúz formájában, melynek klasszikus típusú az inggallérja és a mandzsettája. Ha diszkrét hímzéssel van ellátva, még divatosabb. És köztudott, hogy mindennel talál, a farmertől a legelegánsabb kosztűmig.

Kiegészítőként viselhetünk fehér cipőt és táskát. Természetesen ezek stílusa is az alkalomnak megfelelő kell hogy legyen. Például, ha farmert húzunk, vegyünk egy fehér sportcipőt és/vagy egy fonott mintájú – szintén fehér vagy akár ekrű (törtfehér) – gyékénytáskát.

Ha már a SPORTOS öltözéknél tartunk, nézzük meg, hogyan értelmezték ezt idén a divattervezők. A fő elemeket, mint a tréningek és anorákok (csuklyás viharkabátok), idén nagyon nőies darabokkal illik kombinálni, mint egy lenge, középhosszú szoknya vagy ruha. Egy ilyen összeállítást felvehetünk egy olyan munkahelyre, irodába, ahol nem túl szigorúak a szabályok, ugyanakkor egy hétfégi kiruccanás alkalomával is. Jelenjen meg lelki szemeink előtt egy élénk narancssárga, elől egybeszabott anorák, melynek népies mintáit selyemmel és gyönggyel hímezték. Viselhetünk hozzá egy szintén népi motívumos lenge, sötét tónusú (barna, sötétkék) szoknyát. Ha táskánk is hímzett, még divatosabbak leszünk.

Vagy: egy élénk sárga, egyszerű anorákhöz vegyünk egy sötétkék alapú, sokszínű, stili-

zált virágmintákkal díszített szoknyát. Mindezekhez természetesen sportcipőt húzunk.

Blúzok, ingruhák, felsők legdivatosabb mintái idén a '80-as évek hangulatát idéző GRAFIKUS MINTÁK. Ezek a főleg élénk színű, betűformák, számok vagy más geometriai alakzatok ismétlődéséből alkotott minták friss, merész kinézetet adnak ruhadarabjainknak. Ha az anyag patchwork hatású (foltokból álló), az eredmény még szembeütőbb lesz.

A ROJT mint stílus elem szintén nem újdonság, viszont ha azt újszerű módon alkalmazzzák hippi és bohó beütésű ruhadarabokon, megjelenésünk feltűnő lesz.

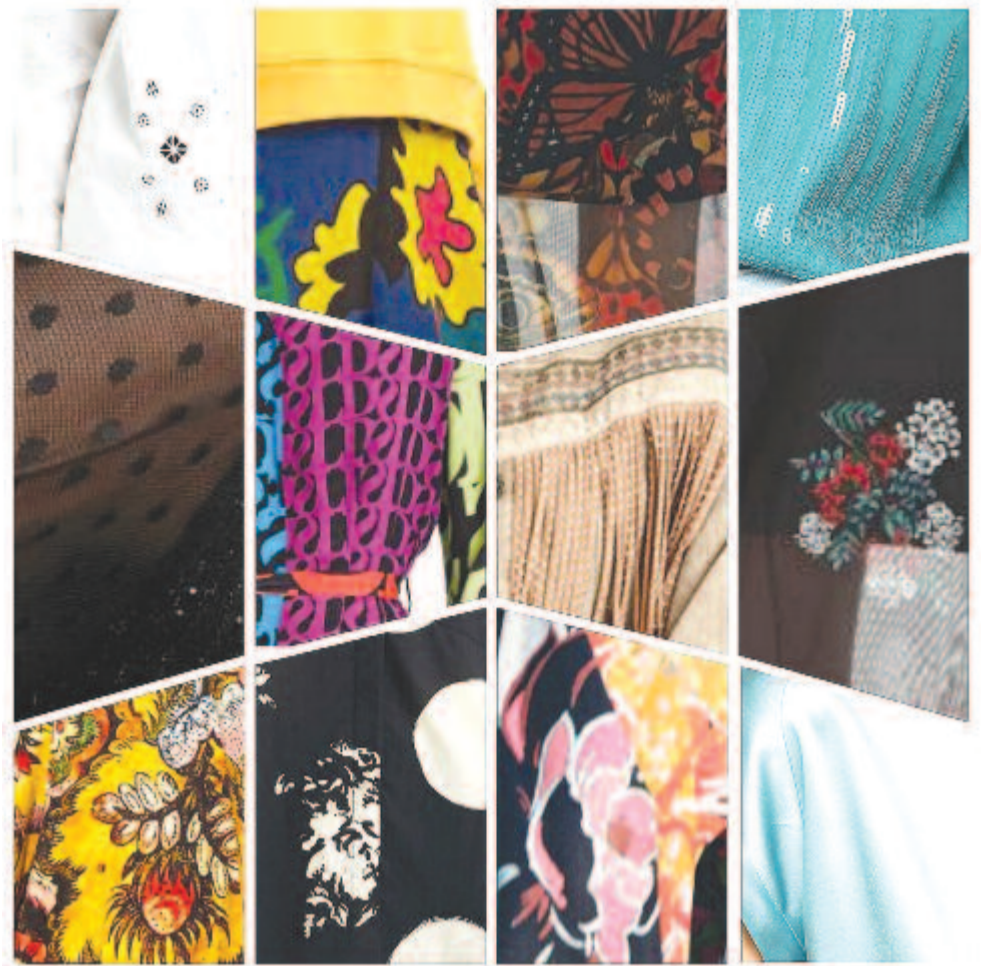
Képzelnék el egy western dzsekit (mely lehet farmerből vagy drapp kordbárszimból), melyet körben, vállmagasságban hosszú, nittszegekkel kivert, rozsdabarna bőrrojtok díszítenek, elől pedig két keskeny, apró népi mintás szalag fut körbe. Ugyanez a szalag díszíti a mandzsettákat és a klasszikus szabású gallér szélét is. Elöl végiggömbölyös farmerruhával vagy szoknyával viselve a legdivatosabb. Ugyanígy óriási rojtok díszíthetnek egy túlméretezett, hosszú kötött pulcsit vagy egy darázs mintás, hosszú kötött ruhát is.

A visszafogott, finom pasztellszínekből idén a SÖRBETSZÍNEK kategóriájába tartozó színeket részesítik előnyben a divattervezők.

Ezek ideálisak a nyári melegben, és mindenféle bőrszínhez találnak. Képzelnék el egy selyemből készült, világos smaragdzöld, háromnegyedes ujjú, megkötös nyakrésszel ellátott blúzt, melyet egy egyszerű fekete nadrággal viselünk, vagy egy rózsaszín, egyszerű szabású lenvászon overállt, bő, könyök feletti ujjal és hólos, bő szárú nadrággal. Ha azonos színárnyalatú lakk bőrvél díszítjük, megjelenésünk stílusos lesz.

Egy másik klasszikus elem a férfias zakó, mely a BUSINESS STÍLUS része, idén is nagyon divatos. A testhez álló változattól a túlméretezettig a mindennapi viselet részévé válhat. Vegyünk fel egy túlméretezett fekete zakót egy melltartó formájú felsővel, ha ki-megyünk a városba. A munkahelyre pedig viseljünk alá egy inget vagy trikót.

Aki szereti a feltűnőbb ruházatot, viseljen flitterekkel díszített vagy más csillogó, DISZKÓ HANGULATÚ ruhadarabokat, melyek megbontják a mindennapok egyhangúságát, és jókedvre derítenek. Egy ilyen darab lehet egy mályvaszínű, hosszú ujjú, kámszanyakú pulóver, melynek a válla kivágott, ele-

jét pedig hasonló színtónusú flitterekkel díszített anyagból készítették.

Lehet egy ezüstszerű orkáncabát (füss), vagy vékony műbőrből készült anorák, melyet egy fekete pulóverrel és egy egyszerű szabású fekete nadrággal viselünk. Ez utóbbi akár esti megjelenéshez is megfelel.

A színek kombinációi legklasszikusabbja, a FEKETE-FEHÉR idén ismét a topon van. Ez esetben is főleg a patchwork típusú mintarészt a divatos. Ha egy fekete-fehér nagy babos mintás és egy virágmintás anyag kombinálásával készült miniruhát vagy ingblúzt viselünk, biztosan divatosak leszünk.

Az ÁTLÁTSZÓ anyagból készült részletekkel ellátott ruhadarabok is nagyon divatosak. Annak ellenére, hogy ez sem egy újdonság, a jól megválasztott, különleges darabok romantikus, lezser légkörökkel akár egy találkózón, akár városi kiruccanás is ideális viseletet jelentenek.

Gondoljunk ezúttal egy fekete, fémszálal pamutból, bordás mintával kötött, hosszú ujjú

ruhára vagy pulóverre, melynek az ujjá vagy annak egy része babos elasztikus túllból készült, vagy pedig egy hímzett vagy nyomtatott virágmintás, szintén elasztikus túllból készült, középhosszú vagy hosszú ruhára, melynek bélése rövidebb, a ruha alsó része átlátszó, valamint a ruha ujjak is.

És végül a legnyárisabb, a szintén már klasszikusnak számító VIRÁGMINTÁS ruhadarabok is ismét divatosak. A különleges formájú és színösszeállítású virágminták ezúttal ruhákat, blúzokat, zakókat, kabátokat díszítenek.

Képzelnék el egy sárga-piros-fekete-khaki színből alkotott, gótikus beütésű, art nouveau stílusra emlékeztető virágmintás anyagból készült, rövid ujjú, derekára szabott, bő aljú, középhosszú ruhát, vagy egy piros-narancssárga-zöld-sötétkék színű, egzotikus óriásvirágokkal díszített nadrág és felső együttesét.

Bármelyiket választjuk, biztosan divatosak leszünk.

Ember és állat harmóniája Házi kedvencek allergiája

A kiadós esőzések és felmelegedés a bolhák, kullancsok elszaporodása mellett kedvez a gyomnövények hirtelen fejlődésének. Akárcsak az embernél, az állatnál is jelentkezhetnek allergiás tünetek, amelyek azonosítását szakszerűen csak a szakemberek végezhetik el.

Szer Pálosy Piroska

A bolhaallergia mellett az eleség-, a por- (poratka), egyes szintetikus anyagok (kontaktallergia), és a pollenallergia miatt kialakult szénanátha okozhat kellemetlenséget a házi kedvencnek. Az ételallergiának gyakorlatilag egész évben vannak tünetei (emésztési zavar, hasmenés, fogyás, bőrtünetek), a pollenallergia azonban időszakos, a virágzási periódusokhoz köthető; a legkínzóbb tüneteket a bőrelváltozás és a viszketőség okozza. Az ételallergia a táplálékban lévő különböző fehérjék miatt alakulhat ki. A legismertebb ételallergén a baromfihús, mivel gyakorlatilag minden, nem speciális tápban megtalálható, még akkor is, ha egyébként az a táp halas, disznóhúsos vagy marhahúsos a kereskedelmi elnevezése szerint.

– Milyen tünetek jelzik, hogy a házi kedvenc allergiás? – kérdez-

Fotó: Tamás Csaba

tük **dr. Pálosi Csabát**, a Noé Bárkjára kislátni vezetőjét.

– Az allergiás kutya tünetei nem annyira egyértelműek, mint más betegségek esetében, mivel a vakaródzás miatt ezeket könnyedén össze lehet téveszteni az élősködők jelenlétének a jeleivel, ugyanakkor gombás fertőzésre, illetve külső sérülésre lehet gyanakodni. A táplálékallergia esetében fontos mihamarabb észrevenni az állaton az esetleges allergiás reakciót. A legjellemzőbb allergiás tünetek, amivel állatorvoshoz fordulnak a gazdák: a gyakori fülfertőzés; piros vagy barna bevérzett körömágy, a kutya ezeket rendszeresen nyalja vagy va-

karja; bebarnult, duzzadt bőr a szája körül, a nyakánál és a tappancsain; folyamatos vakaródzás, kiütések, ennek következtében pedig szőrhullás, kipirosodott has vagy csúnya, fakó szőrzet megjelenése; váladekókozó szem; búzmirigyproblémák. Krónikus fülgyulladás akkor alakul ki kutyánál vagy macskánál, ha gyakran ismétlődik. Gombás fülfertőzést élősködők, illetve a víz is okozhat. Ha azonban a fülgyulladás nem múlik el, ételallergiára is kell gyanakodni. Az elszíneződött körömágy utalhat sérülésre vagy pajzsmirigy-rendellenességre, gombás fertőzésre, de ételallergiára is. Amikor duzzadt, feldagadt egy bőrtünet, viszket, és az állat sokat vakarózik, ugyancsak jelzésértékű lehet. Kutyánál nehezebb észrevenni a bőrelváltozásokat, mivel a bundája alatt nem mindig látszanak a kiütések, sem a kipirosodott bőrfelület, az ekcéma.

Felső légúti tünetek, tüszentes

– Mire utal a kutya tüszögése, könnyezése?

– A kutya tüszögésének hátterében felső légúti betegség is állhat. Amikor a kutya tüszög, köhög, esetleg váladekózik az orra, náthára, megfázásra, idegen testre kell gondolni, ha néhány nap után elmúlnak a tünetek. Azonban ha folyamatosan tüszög a kutya, valamilyen allergiára is lehet gyanakodni. Ez a reakció is szerepelhet az ételallergia tünetei között, de akár a levegőben lévő valamilyen allergén anyagra, a pollenre is reagálhat ekként. Akárcsak az embe-

rekneél, a kutyák esetében is az ételintolerancia hányással, hasmenéssel járhat. Ha ez gyakran fordul elő, az állatorvossal egyeztetve változtatni kell a kutya étrendjén.

– Milyen táplálék válthat ki allergiás reakciót?

– A leggyakrabban allergiát okozó tápanyagok a csirkehús, egyes fűszerek, tejtermékek, kukorica, keményítő. A kutya csirkehúsallergia-tünetei talán a legismertebbek.

– Miként kezelhető az allergia állatoknál?

– Az allergiás kutya kezelésében fontos a tüneti terápia, amely magába foglalja a gyulladáscsökkentést, a viszketéscsillapítást, a másodlagos fertőzések kezelését (antibiotikum, gombaellenes kezelés), a bolhairtást. A gyulladáscsökkentőként alkalmazott szteroid hatóanyagú gyógyszereknek tartósan tablettában vagy injekció formájában történő adagolása komoly mellékhatásokkal járhat. Helyileg a bőrfelület fertőtlenítése szükséges. Ha bakteriális, illetve gombás bőrfertőzés nem áll fenn, szteroid tartalmú krémek, illetve spray alkalmazásával csillapítható a gyulladás és a viszketés. Ezek előnye, hogy a szteroidok csak minimálisan jutnak a vérkeringésbe. A speciális diétás tápok etetése (fehérje-

források általában hal, nyúl, kacs és vadhús, illetve madártoll), ezek zsírsavösszetevőit csökkentik a gyulladáson okozó bőrbeli koncentrációját és javítják a bőr és szőr minőségét. A gyógyszeres eltávolítják a bőrről az allergiát okozó anyagokat, visszapótolják a bőrt védő faggyúréteget, és csökkentik a bőr viszketőségét. Használhatók olyan, bőrre cseppenthető spot-on készítmények is, amelyek javítják a faggyúmirigyek működését, helyreállítják a bőr megfelelő védekezőképességét, csökkentik a szőrhullást és a viszketést. Összefoglalva: az allergének koncentrációjának csökkentése (pl. gyakori porszívózás, a gyomnövények irtása) mellett fontos a megfelelő diéta, a rendszeres bolhairtás, a gyógyszeres történő rendszeres fürdetés.

Fotó: Szer Pálosy Piroska

Hiányaink sokasodnak

In memoriam Szabó Csaba

Ötvös József

Megdöbbenve értesültünk itt, Marosvásárhelyen is Szabó Csaba újságíró, televíziós szerkesztő haláláról. Szükre szabott életrajzában születési és elhalálozási helye a kincses Kolozsvár, de örökmozgó életútja Marosvásárhelyhez is kötődik; ezért ez a késői megemlékezés.

A Bolyai téri unitárius egyházközség tanácstermében mutatkoztunk be egymásnak, amikor a Népszás szerkesztőjének szórványról szóló könyvét mutatták be, ami a Szabó Csaba által megálmodott és megvalósított Világhírnév Kiadó Fehér Holló sorozatában jelent meg. Ott mutattam meg neki kéziratban összegyűjtött egyházi riportjaimat. Rá jellemző nyíltsággal nézett rám, s közvetlenül csak ennyit mondott: „add ide, megnézem”, majd mintha már lezárt lett volna első találkozásunk, tovább is állt mással beszélgetni. Pár nap múlva felhívta telefonon, és majdnem parancsszerű hangsúllyal utasított: „minél hamarabb szerkesszék egybe, nemsokára könyv lesz ebből”. Úgy is lett.

Aktív életmódjára volt jellemző, ahogy ennek a riportkötetnek a bemutatója történt. Telefonon jelezte, hogy a Zsil-völgyi Petrozsényban tartanak egy szórványtengely-találkozót, ahol átvehetem frissen megjelent könyvem. Most is mosollyal emlékszem vissza erre a furcsa könyvbemutatóra, ahol sem a szerzőt, sem a témát nem ismerte senki. Nem is vásároltak a könyvből, csak két példányt (mindkettőt Winkler Gyula európai parlamenti képviselő). Csaba, látva magamba roskadozást, örök vidám természetű lévén, vigasztalt, barátilag vállon veregetett, s így szólt: „ne búsulj, fogják ezt a könyvet még keresni”. Igaza lett, utánpótlás következett, és nekem is csak egyetlen példányom maradt belőle.

Marosvásárhelyhez való kötődését igazolja, hogy

ő adta ki Kuti Márta könyvét: Kincseink a szó, valamint Szucher Ervin szórványokról szóló riportkötet. Múlt év őszén rövid internetes levélben jelezte, felszámolódtól a kiadó, írjam meg pontos címetem, mert a felszámolásnál találtak még két példányt. Most már azok sem érkezhettek meg.

Szabó Csaba igazi erdélyi újságíró, televíziós szerkesztő volt: hitte és vallotta az itt élő népek, nemzetiségek együttélésének lehetőségét. Van erről egy humoros, de rá jellemző emlékem: ő, a római katolikus vallású, nekem, református lelképásztornak így köszönt: „Békesség Istentől, legalább mi, unitáriusok, tartsunk össze!” Ilyen volt ő természetében és természetességében, hitt a tiszta és őszinte román-magyar párbeszédben, ezért a Fehér Holló Médiaklub Egyesület keretében román-magyar közös portált hozott létre Corbii Albi néven. Pár évvel ezelőtt olyan kölcsönkönyvtár valósított meg, ahonnan a magyar irodalom megismeréséhez románra fordított szépirodalmi könyveket lehetett olvasni.

Szerteágazó tevékenységéről végül egy személyes emléket osztok meg. Közel egy évtizeddel ezelőtt arra kért, hogy segítsék eligazodni Marosvásárhelyen egy Moldovai Köztársaságból érkező török fiúnak, aki itt szeretné elvégezni az egyetemet. Így Péter, akinek anyja török, apja román volt, ő pedig leánytestvérével iskolájuk nyelve szerint oroszul beszélgetett, családunk életének része lett, mindmáig az egyetlen élő gagauz, akivel többször is elbeszélgethettünk. Ezt a ritka élményt is Szabó Csabának köszönhetjük.

Repülni tanított

Bodolai Gyöngyi

Afrikát és Erdélyt összekötő nyári programjához kért segítséget utoljára. Szerettem volna, ha

Fotó: Kolozsvári Televízió

alaposan megmagyarázza, hogy kinek a nyomába ered egy másik földrészen, de mindig sietett, mintha tudta volna, hogy „fehér hollónyi” földi léte mindössze 56 évre volt szabva. Úgy szállt el közülünk, ahogy megjelent az életünkben, és felforgatta azt, elsősorban a mi javunkra, de mindig a köz érdekében.

Azonkívül, hogy vérbeli újságíró volt, aki elődeitől azt az igényt tanulta, hogy íráskészség nélkül nincsen mit keresni ezen a pályán, tapasztalni kellett, hogy felgyorsult világunkban csak a gyors hírek számítanak, egy jó riporton napokig dolgozó újságírónak aligha van már helye.

Szenzációs ötletei voltak, kitűnően tudott szervezni, összefogta és támogatta a kollégákat, akiknek még fájnak elszórványosodó létünk utolsó emlékei. A Szórványtengely mozgalom keretében alapította a

„kissé” nagyolásnak ható Világhírnév Kiadót, s Erdély különböző településein népszerűsítette újságírókollégáinak könyveit.

Jó volt együtt lenni vele, hallgatni a szóáradatot, amivel átadott valamit abból a tengernyi energiából, ami benne feszült, és amivel megnyerte társait és riportalanysait is. Jó volt olvasni könyveit, amelyekben az újságírásból átcsapott a szépirodalomba, és amikor elfogytak a történelmi tények, fantáziája színes, érdekes világában találta magát az olvasó. Nemcsak írott, hanem televíziós riportjaiban is szenvedélyesen vallotta a múltat, de volt türelme egy tordai redőnyfelirathoz is lehajolni, s eredetét kideríteni. Addig ügyködött, amíg a Teleki Téka tulajdonába került a Bolyai János kézjegyet viselő könyv egy kolozsvári antikváriumából.

Miközben felkutatta és bemutatta pusztuló értékeinket, hitt abban, hogy román és magyar nem lehetnek egymás ellenségei, és ezt szolgálta az e célból indított honlappal és könyvgyűjteménnyel.

Úgy tudta támogatni a fiatalokat, hogy kiadta írásaikat, és ösztöndíjat biztosított a rászorulóknak.

Annyi mindent vállalt, úgy teremtelt az ötleteket, hogy a kívülről beleszédült a követésükbe. Fehér hollóként repülni tanított, utakat nyitott, aztán itthagyt, mint aki jól végezte a dolgát, s közben kiderül, hogy pótolhatatlan.

Nem tudom elhinni, hogy valahol sikerül megpihennie. Attól függően, hogy lelke hova került, már neki is fogott a mennyország vagy a pokol felrázásának.

	INDIÁN TÖRZS	MEXIKÓI FORRADALMÁR (EMILIANO)	ELEGE VAN BELŐLE	CÍMER-MADÁR	PÁROSAN SZÉPI	CSÁK ..., NÁDOR, FÓUR (XII-XIII. SZ.)	CIN OH, ÉLETEK ... (ADY VERSE)	... MONTAND (ÉNEKES, SZÍNÉS)	A JÓD ÉS AZ ARGON VEGYEJE	PÁRTI	... TREK (SCI-FI FILM)	SÓHAJ USA-ÍRÓNÓ (JOYCE CAROL)	MIKSZÁTH-HÓS (MIKLÓS)	NYAKMELEGÍTŐ	SÉRÜLÉS	
Von Schlegel egyik szentenciáját idézzük a rejtvény fősaoraiban.	1.														M	
	SZEGET ÚT						FEHÉR EGÉSZSÉG-ÜGYI ANYAG HÍM MÉH					BÓDULT, MÁMOROS VÉTŐ				
	MŰ (LATIN) USA-BELI ÍRÓ (LEON)				SÜLYOS RAKOMÁNY CSIKÓTÓ-JÁSA HIRES				KORALL-ZÁTONY ANGOL DINASZTIA V.						RÓMAI 1000 PÁPAI KORONA	
2.	H	FIÓKOS SZEKRÉNY	ROMÁN KÖLTŐ (TIBERIUS) VÉSzt HOZÓ (LATIN)		A TIROLI HÍRES RAGAD				RÓMAI KÚT TEJELŐ ÁLLAT					MAGAD ÉNEKES (SALVATORE)		
FELTETT SZÁNDÉK				MORZEJEL ÓRÓMAI HÁZI ISTENEK		ERREFELE! CSENDES TÉKA!		TUPOLJEV REP. GÉPE FÉRFI (BIZ.)		SÁTOR-BEJÁRATI SAV-CSEPPEKI			ARAB SZÓ: FORRÁS FÉLELEMI!			
KABARÉ-SZERZŐ (KÁROLY)			ANNÁL LENTEBB EGYSZERŰ GÉP				ÁGYRUGÓ-ZAT JORDÁNIAI VÁROS				FRANCIA VÁROS J. WAYNE FILMJE					
ÁLMOS ANYJA				BECÉZETT ÓREGŰR SZÁNDÉK-KOZÓ				AMELY HELYRE NŐI NÉV (AUG. 18.)				ANGOL MÁRIA KARIB-T. SZIGET				
SPANJOL ARAB			FR. FORRADALMÁR (JEAN-PAUL) FÁBA VÉS			VELE MEGY ÁLLÓVIZ				SZOLMIZÁCIÓS HANG TEGNAP UTÁN			MOST KÉSZÜLT SZINTÉN			
JUTTAT LÁM		ELAKAD HAMISAN JÁTSZIK			FOSZTÓ-KÉPZŐ EMELŐ-SZERKEZET					...LANZA (TENOR) KESKENY SÁV					EGYESI BOMBA IGÉJE	
		...BREIGNON (R. ROLLAND) ÁPOLÁSRA SZORUL			RITMUST ÚTÓ ZENÉSZ ÁLLAM A HIMÁLÁJA M.				FR. ÍRÓ (ALBERT) KUKORICA-PÁLINKA					FRANCIA SZIGET MÉG TÖBBET JUTTATÓ		
OLASZ, BELGA ÉS SVÉD GÉPKOCSIJEL			FELVIGYÁZÓ MONDA		A NÁTRIUM VEGYEJE PÓTMAMA		ODA-VISSZA NŐI NÉV JUH-ISTÁLLÓ		AZ ARZÉN VEGYEJE KEMÉNY-FÉM		SZIBÉRIAI FOLYAM MAGA UTÁN HÚZ			KRIVÓJ... (UKRÁN VÁROS) ELEKI!		
KÖZEL (ANGOL)			OPOLE FOLYÓJA ISME				MŰKÖDŐ TEREJÁRÓ-MÁRKA					LENTEBB KÖZPONTI CSILLAG				
IDEA, RÖPKE GONDOLAT				BECÉZETT SZÜLŐ CÉGFÉLE (RÓV)				HOZZÁTARTOZÓ AZ ERDŐ KÖZEPÉ!					AZ ELBA CSEH NEVE GERMÁNium VEGYEJE			
		ÉSZAK-OLASZ TÓ A BŐR VEGYEJE				NEHEZTEL ÁSÍTÓ-HANG				KIPLING KOBRÁJA GRAMM (RÓV)				KARATE-FOKOZAT EZERI!		
A JÓD ÉS A SZELÉN VEGYEJE											VASÚTI JÁRDA				L.N.J.	

Május 20-i rejtvényünk megfejtése: Ha a szemek beszélnek, szavaknak többé hasznát ott nem veszi senki.

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 34. forduló:* Manchester United – Liverpool 2-4; 36. forduló: Brighton & Hove Albion – West Ham United 1-1, Burnley – Leeds United 0-4, Everton – Sheffield United 0-1, West Bromwich – Liverpool 1-2, Chelsea – Arsenal 0-1, Newcastle United – Manchester City 3-4, Southampton – Fulham 3-1, Tottenham – Wolverhampton 2-0, Crystal Palace – Aston Villa 3-2; 37. forduló: Brighton & Hove Albion – Manchester City 3-2, Burnley – Liverpool 0-3, Chelsea – Leicester 2-1, Crystal Palace – Arsenal 1-3, Everton – Wolverhampton 1-0, Manchester United – Fulham 1-1, Newcastle United – Sheffield United 1-0, Southampton – Leeds United 0-2, Tottenham – Aston Villa 1-2, West Bromwich – West Ham United 1-3; 38. forduló: Arsenal – Brighton & Hove Albion 2-0, Aston Villa – Chelsea 2-1, Fulham – Newcastle United 0-2, Leeds United – West Bromwich 3-1, Leicester – Tottenham 2-4, Liverpool – Crystal Palace 2-0, Manchester City – Everton 5-0, Sheffield United – Burnley 1-0, West Ham United – Southampton 3-0, Wolverhampton – Manchester United 1-2.

A bajnokság végeredménye: 1. Manchester City 86 pont, 2. Manchester United 74, 3. Liverpool 69, 4. Chelsea 67, 5. Leicester 66, 6. West Ham United 65, 7. Tottenham 62, 8. Arsenal 61, 9. Leeds United 59, 10. Everton 59, 11. Aston Villa 55, 12. Newcastle United 45, 13. Wolverhampton 45, 14. Crystal Palace 44, 15. Southampton 43, 16. Brighton & Hove Albion 41, 17. Burnley 39, 18. Fulham 28, 19. West Bromwich 26, 20. Sheffield United 23.

* *Spanyol La Liga, 36. forduló:* Atlético Madrid – Real Sociedad 2-1, Celta Vigo – Getafe 1-0, Eibar – Betis 1-1, Granada – Real Madrid 1-4, Huesca – Athletic Bilbao 1-0, Sevilla –

Valencia 1-0, Valladolid – Villarreal 0-2; 37. forduló: Alavés – Granada 4-2, Athletic Bilbao – Real Madrid 0-1, Atlético Madrid – Osasuna 2-1, FC Barcelona – Celta Vigo 1-2, Betis – Huesca 1-0, Getafe – Levante 2-1, Cádiz – Elche 1-3, Real Sociedad – Valladolid 4-1, Valencia – Eibar 4-1, Villarreal – Sevilla 4-0; 38. forduló: Celta Vigo – Betis 2-3, Eibar – FC Barcelona 0-1, Granada – Getafe 0-0, Huesca – Valencia 0-0, Levante – Cádiz 2-2, Osasuna – Real Sociedad 0-1, Real Madrid – Villarreal 2-1, Sevilla – Alavés 1-0, Valladolid – Atlético Madrid 1-2, Elche – Athletic Bilbao 2-0.

A bajnokság végeredménye: 1. Atlético Madrid 86 pont, 2. Real Madrid 84, 3. FC Barcelona 79, 4. Sevilla 77, 5. Real Sociedad 62, 6. Betis 61, 7. Villarreal 58, 8. Celta

Vigo 53, 9. Athletic Bilbao 46, 10. Granada 46, 11. Osasuna 44, 12. Cádiz 44, 13. Valencia 43, 14. Levante 41, 15. Getafe 38, 16. Alavés 38, 17. Elche 36, 18. Huesca 34, 19. Valladolid 31, 20. Eibar 30.

* *Olasz Serie A, 36. forduló:* Atalanta – Benevento 2-0, Cagliari – Fiorentina 0-0, Bologna – Genoa 0-2, Sassuolo – Juventus 1-3, Torino – AC Milan 0-7, Lazio – Parma 1-0, Inter – AS Roma 3-1, Sampdoria – Spezia 2-2, Crotone – Hellas Verona 2-1; 37. forduló: Genoa – Atalanta 3-4, Hellas Verona – Bologna 2-2, AC Milan – Cagliari 0-0, Benevento – Crotone 1-1, Juventus – Inter 3-2, AS Roma – Lazio 2-0, Fiorentina – Napoli 0-2, Udinese – Sampdoria 0-1, Parma – Sassuolo 1-3, Spezia – Torino 4-1; 38. forduló: Torino – Benevento 1-1, Crotone – Fiorentina 0-0, Cagliari –

Genoa 0-1, Bologna – Juventus 1-4, Sassuolo – Lazio 2-0, Atalanta – AC Milan 0-2, Sampdoria – Parma 3-0, Spezia – AS Roma 2-2, Inter – Udinese 5-1, Napoli – Hellas Verona 1-1.

A bajnokság végeredménye: 1. Inter 91 pont, 2. AC Milan 79, 3. Atalanta 78, 4. Juventus 78, 5. Napoli 77, 6. Lazio 68, 7. AS Roma 62, 8. Sassuolo 62, 9. Sampdoria 52, 10. Hellas Verona 45, 11. Genoa 42, 12. Bologna 41, 13. Fiorentina 40, 14. Udinese 40, 15. Spezia 39, 16. Cagliari 37, 17. Torino 37, 18. Benevento 33, 19. Crotone 23, 20. Parma 20.

* *Német Bundesliga, 31. forduló:* Schalke 04 – Hertha BSC 1-2; 33. forduló: Freiburg – Bayern München 2-2, Mainz – Borussia Dortmund 1-3, Arminia Bielefeld – Hoffenheim 1-1, RB Leipzig –

Wolfsburg 2-2, Schalke 04 – Eintracht Frankfurt 4-3, Bayer Leverkusen – Union Berlin 1-1, Hertha BSC – 1. FC Köln 0-0, Augsburg – Werder Bremen 2-0, Mönchengladbach – VfB Stuttgart 1-2; 34. forduló: Union Berlin – RB Leipzig 2-1, Werder Bremen – Mönchengladbach 2-4, Borussia Dortmund – Bayer Leverkusen 3-1, Eintracht Frankfurt – Freiburg 3-1, Hoffenheim – Hertha BSC 2-1, 1. FC Köln – Schalke 04 1-0, Wolfsburg – Mainz 2-3, Bayern München – Augsburg 5-2, VfB Stuttgart – Arminia Bielefeld 0-2.

A bajnokság végeredménye: 1. Bayern München 78 pont, 2. RB Leipzig 65, 3. Borussia Dortmund 64, 4. Wolfsburg 61, 5. Eintracht Frankfurt 60, 6. Bayer Leverkusen 52, 7. Union Berlin 50, 8. Mönchengladbach 49, 9. VfB Stuttgart 45, 10. Freiburg 45, 11. Hoffenheim 43, 12. Mainz 39, 13. Augsburg 36, 14. Hertha BSC 35, 15. Arminia Bielefeld 35, 16. 1. FC Köln 33, 17. Werder Bremen 31, 18. Schalke 04 16.

* *Francia Ligue 1, 37. forduló:* Bordeaux – Lens 3-0, Dijon – Nantes 0-4, Lille – St. Etienne 0-0, Lorient – Metz 2-1, Olympique Marseille – Angers 3-2, AS Monaco – Stade Rennes 2-1, Montpellier HSC – Brest 0-0, Nice – Strasbourg 0-2, Nimes – Lyon 2-5, Paris St. Germain – Reims 4-0; 38. forduló: Angers – Lille 1-2, Brest – Paris St. Germain 0-2, Lens – AS Monaco 0-0, Lyon – Nice 2-3, Metz – Olympique Marseille 1-1, Nantes – Montpellier HSC 1-2, Reims – Bordeaux 1-2, Stade Rennes – Nimes 2-0, St. Etienne – Dijon 0-1, Strasbourg – Lorient 1-1.

A bajnokság végeredménye: 1. Lille 83 pont, 2. Paris St. Germain 82, 3. AS Monaco 78, 4. Lyon 76, 5. Olympique Marseille 60, 6. Stade Rennes 58, 7. Lens 57, 8. Montpellier HSC 54, 9. Nice 52, 10. Metz 47, 11. St. Etienne 46, 12. Bordeaux 45, 13. Angers 44, 14. Reims 42, 15. Strasbourg 42, 16. Lorient 42, 17. Brest 41, 18. Nantes 40, 19. Nimes 35, 20. Dijon 21.

Határtalan öröm az Atléticónál: hosszú hetek izgalmait követően az utolsó fordulóban eldőlt, hogy ők a spanyol bajnoki cím nyertesei.

Fotó: Az Atlético Madrid közösségi oldala

A Ladies már az osztályozóra készülhet

A végéhez közeledik a női labdarúgó 2. liga idenye. A II. csoportban a Marosvásárhelyi Ladies, gyakorlatilag a Székelyudvarhelyi Vasas Femina második csapata, már a feljutásért rendezett osztályozóra készülődhet, miután a hét végén leiskolázta idegenben a Kolozsvári Olimpic Star együttesét, így az előnye behozhatatlanná vált a tabella élén. A Ladiesnek már csak egy mérkőzése van hátra, a se-reghajtó, pont nélküli Szörényvár ellen, így válhatően előnye tovább nő.

A III. csoportból két csapat indulhat az osztályozón. Az egyik a Bukaresti Dream Team, a másik kiléte még bizonytalan, bár lehet, hogy ez nem a pályán dől majd el. Mint korábban jeleztük, a Bihar Unitednek két találkozója is törölték a múlt héten, az első meccset, az Onix Rm. Sărat ellenit azóta a fegyelmi bizottság a bihariak javára írta. A másik meccsről, a Bákó elleniről még semmi hivatalosat nem tudni, de ha ezt is a bihariak nyerik, akár a pályán, akár hivatalból, ők lehetnek ott az osztályozón. Ha nem, akkor még a Marosvásárhelyi CSM-nek is lehet esélye.

A megyeszékhelyi alakulat a hét végén 2-0-ra nyert Rm. Săraton, és az utolsó fordulóban a Măgura Bákót fogadja. Győzelem esetén, és ha Bihar United nem tud nyerni Temesváron, megelőzhetik a bihari csapatot. Sajnos azonban minden jel arra mutat, hogy a United megkapja a pontokat Bákó ellen, akkor pedig a CSM csak a 3. helyen végez a csoportban, és nem vehet részt az osztályozón. (bálint)

Eredményjelző

* *osztályozó a 2. ligába jutásért, 2. kör, 1. mérkőzések:* Galaci Suporter Club Oțelul – Dacia Unirea Brăila 1-1, Bukaresti Steaua – CS Afumați 2-0, Vedița Colonești MS – Brassói CSM Corona 1-2, Nagydísznódi Măgura – Sellemberki Viitorul 0-2, Dési Unirea – Zilahi SCM 0-0.

* *női 2. liga, II. csoport, 14. forduló:* Kolozsvári Olimpia II – FK Csikszereda 2-3, Kolozsvári Olimpic Star – Marosvásárhelyi Ladies 1-14. A Szörényvári Athletic Drobeta állt. Elmaradt mérkőzésen: Kolozsvári Olimpic Star – Kolozsvári Olimpia II 1-20. Előre hozott mérkőzésen: Marosvásárhelyi Ladies – Kolozsvári Olimpia II 3-3.

* *női 2. liga, III. csoport, 12. forduló:* Temesvári Poli – Onix Rm. Sărat 10-0; a Bihar United – Bákói Măgura mérkőzést nem játszották le, a Bukaresti Dream Team és a Marosvásárhelyi CSM állt; 13. forduló: Onix Rm. Sărat – Marosvásárhelyi CSM 0-2, Bákói Măgura – Temesvári Poli 1-4; a Bihar United és a Bukaresti Dream Team állt. Az Onix Rm. Sărat – Bihar United mérkőzést 0-3 arányban írták jóvá.

RÖVIDEN

* Az FCSB elleni 2-0-s sikerrel ünnepelte meg az újabb bajnoki címhódítást a Kolozsvári CFR labdarúgó-csapata. A zsinórban negyedik aranyérmét behúzó együttesnek kedd este adták át az 1. liga győztesének járó serleget és érmeiket.

* Gazdag Dánielt, a Budapest Honvédtól két hete a Philadelphia Unionba szerződött válogatott középpályást választották meg a magyar labdarúgó NB I. legjobb mezőnyjátékosának a Hivatásos Labdarúgók Szervezetének szavazásán. A legjobb kapus Dibusz Dénes (Ferencváros) lett, míg a legjobb külföldön futballozó játékosnak Szalai Attilát választották, aki a szezon első felében a ciprusi Apollon Limassolnál, majd január közepétől a török Fenerbahcénál szerepelt. Schön Szabolcs (MTK Budapest) a legjobb 21 éves aluli játékos, Bognár György (Paksi FC) a legjobb edző, míg Priskin Tamás (ETO FC Győr) a legjobb NB II.-ben futballozó labdarúgó lett. A nőknél Erős Evelint (Kelen SC) választották a legjobb kapusnak, Fenyvesi Evelint (Ferencvárosi TC) pedig a legjobb mezőnyjátékosnak.

* Kondás Elemér irányítja a továbbiakban a magyar labdarúgó NB I.-ből kiesett Diósgyőri VTK labdarúgócsapatának szakmai munkáját.

* A muraszombati NS Mura csapata nyerte a szlovén labdarúgó-bajnokságot, miután a 36., utolsó fordulóban 3-1-re győzött az NK Maribor otthonában. A szombati vendégsikernek köszönhetően mindkét együttes 63 ponttal zárt, de az egymás elleni eredmények a Murának kedveztek. A mindössze kilenc évvel ezelőtt alapított klub 2018-ban jutott fel az élvonalba, ahol a legutóbbi két szezonban egyaránt negyedik lett, és tavaly megnyerte a Szlovén Kupát.

A kormány bemutatja a parlamentben a nemzeti helyreállítási tervet

A parlament együttes ülése előtt mutatja be Florin Cițu miniszterelnök koalíciós kormánya a nemzeti helyreállítási és ellenállóképességi tervet (PNRR), mielőtt benyújtaná a dokumentumot az Európai Bizottságnak.

Erről keddi ülésén döntött a parlament egyesített házbizottsága, miután az ellenzéki Szociáldemokrata Párt (PSD) parlamenti bojkottot helyezett kilátásba. Az európai sajtóforrás-rendelet romániai ratifikálásának megakadályozása a teljes uniós helyreállítási terv megvalósítását ellehetetlenít.

„Miért akarja eldugni Cițu és (Ludovic) Orban a PNRR-t? Hogyan magyarázzák majd meg Brüsszelben, hogy egész Európát lebénították, mert képtelenek voltak nyilvánosságra hozni azt a tervet, amely meghatározza Románia következő öt évét? A románoknak meg kell tudniuk az igazságot a nyugdíjak, a bérek és egyéb juttatások befagyasztásáról, a cégek által fizetendő adók és illetékek növeléséről, valamint arról, hogy a mezőgazdaság semmilyen támogatást nem fog kapni az öntözésre!” – indokolta Facebook-bejegyzésében pártja fellépését Marcel Ciolacu PSD-elnök.

Az ellenzéki politikus arra utalt, hogy a jobbközép koalíciós kormánynak vállalnia kellett a költségvetési

kiadások visszafogását ahhoz, hogy a teljes 29,2 milliárd eurós összeget – vagyis nemcsak a vissza nem térítendő támogatást, hanem a kedvezményes hitel formájában rendelkezésére álló keret is – igénybe vehesse az uniós helyreállítási alpból.

Cițu azzal vágott vissza, hogy kormányának azt kell helyrehoznia, amit az előző PSD-kormányok elrontottak, a nyugdíjrendszert pedig fenntarthatóvá kell tenni. Hozzátette: semmi olyat nem vállalt Brüsszelben, amit nem hoztak már korábban nyilvánosságra a kormány pénzügyi stratégiájában és a konvergenciaprogramban.

Ludovic Orban házelnök szerint a PNRR bemutatásakor nem vitát rendeznek a parlamentben, hanem a kormányfő ismerteti a tervet, majd a frakcióknak – parlamenti súlyukkal arányos időkeretben – alkalmuk lesz álláspontjukat közölni. Ezt követően szavaz a parlament az Európai Unió Tanácsa által elfogadott sajtóforrás-rendelet ratifikálásáról, amely a tagországi hozzájárulások növelése révén lehetővé teszi a – koronavírus-járvány okozta válság következményeinek felszámolását és a tagországok ellenálló képességének növelését célzó – helyreállítási alap létrehozását.

A PSD szavazatai nélkül Romániában nincs meg a ratifikáláshoz szükséges kétharmados többség. (MTI)

Törvényszéki végzés az úzvölgyi temető ügyében

A Bákó Megyei Törvényszék szerdai ítéletében hatályon kívül helyezte a Bákó megyei Därmänești városi tanácsának az úzvölgyi katonatemetőt közvagyonná nyilvánító 2019. márciusi határozatát.

Az ítélet kivonatát a bíróságok portálján tették közzé. Az elsőfokú ítélet nem jogerős, a hivatalos közlés után 15 napig fellebbezést lehet benyújtani ellene.

A törvényszék a Csíkszentmárton község és a Bákó megyei prefektus által indított összevont perben ítélezett. Elfogadta Hargita megye és a Mikó Imre Jogvédő Szolgálat belépését a perbe, elutasította viszont Därmänești (Dormánfalva) város perbe lépési kérelmét. Birtalan Sándor, Csíkszentmárton polgármestere az MTI-nek elmondta: hivatali elődje annak a tudatában indította a pert, hogy Csíkszentmártonnak igaz van.

„Mi mindig tudtuk, hogy az igazság és a jog a mi oldalunkon áll, és öröm látni, hogy ezt a törvényszék is elismerte” – nyilatkozta az elöljáró. Hozzátette: a katonatemető Csíkszentmárton közvagyon, és mindig a csiki község gondozta. A polgármester reményét fejezte ki, hogy az ítélet után ezt immár Dormánfalva is elfogadja.

Korábban Därmänești önkormányzata is pert indított Csíkszentmárton ellen, annak az önkormányzati határozatnak az érvénytelenítését kérve, amelyben a

székelyföldi község nyilvánította közvagyonává a katonatemetőt. Ezt a pert tavaly októberben a moldvai önkormányzat jogerősen elvesztette.

Därmänești önkormányzata 2019 márciusában saját közvagyonává nyilvánította az úzvölgyi katonatemetőt, és áprilisban önkényesen román parcellát alakított ki a Hargita és Bákó megye határán fekvő elnéptelenedett Úzvölgye település sírkertjében. Korábban a temetőt a székelyföldi Csíkszentmárton község gondozta, és a magyar közösség magyar katonatemetőként tartotta számon.

2019. június 6-án több ezer román megemlékező erőszakkal nyomult be a temetőbe, hogy részt vegyen a román parcella és emlékmű ortodox felszentelésén, miután székelyek élőláncsal próbálták megakadályozni ezt.

Egy héttel az erőszakos cselekmények után az illetékes hatóság tisztázta, hogy nem az úzvölgyi katonatemetőben nyugszik az a 149 román katona, akiknek a névsorolvasása is részét képezte a temető erőszakos elfoglalása utáni ceremóniának. A nacionalista temetőfoglalók – akik közül többet a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) színeiben parlamenti képviselővé, szenátorra választottak – azóta többször szerveztek koszorúzásokat a temetőben azoknak a román katonáknak, akik – a hivatalos álláspont szerint – nem ott nyugszanak. (MTI)

A szlovák kormány jóváhagyta a Szputnyik V alkalmazását

Legkésőbb június 7-től már Szlovákiában is használni lehet a koronavírus elleni Szputnyik V orosz oltóanyagot, az ehhez szükséges intézkedések meghozataláról szerdai ülésén döntött a kormány.

A döntés arra kötelezi Vladimír Lengvarskyt, az egészségügyi tárca vezetőjét, hogy az adott határidőig tegye lehetővé a Szputnyik V koronavírus elleni oltóanyag használatát – írta a TASR szlovák közszolgálati hírügynökség.

A pozsonyi kormány mostani döntése az orosz oltóanyag szlovákiai használatával kapcsolatos, csaknem három hónapja tartó huzavona végére tehet pontot. Szlovákia még márciusban 2 millió adag Szputnyik V oltóanyag vásárlásáról kötött szerződést, ebből eddig 200 ezer adagot szállítottak le, de az oltóanyagot eddig nem használták. A Szputnyik V beszerzése kapcsán korábban több héttel tartó, kormányátalakításhoz vezető válság is kialakult a négypartis szlovák kormánykoalícióban, amelynek két kisebb, liberális pártja ellenezte azt. Az oltóanyagot – amelyről a szlovák gyógyszerfelügyelet (SÚKL) különböző okokra hivatkozva hónapokig nem adott ki teljes körű szakvéleményt – végül Magyarország segítségével sikerült bevizsgáltatni.

Szlovákiában a koronavírus elleni oltóanyagot eddig a Pfizer/Biontech a Moderna és az AstraZeneca oltóanyagait használták. A mintegy öt és fél millió lakosú országban a Nemzeti Egészségügyi Információs

Központ (NCZI) adatai szerint szerdáig a legalább egy oltást már megkapott beoltottak száma 1 millió 636 ezer volt, közülük közel 775 ezren már a második adagot is megkapták.

Közben már több mint két hónapja lassan, de folyamatosan javulnak a járványügyi adatok, csökken az újonnan kimutatott koronavírus-fertőzések száma, és hasonló trend figyelhető meg a kór miatt kórházban ápoltak, illetve a kórnak tulajdonított új halálesetek tekintetében is. A Nemzeti Egészségügyi Információs Központ (NCZI) adatai szerint kedden közel ötszáz embert kezelték kórházban, a halálesetek száma pedig 11-gyel, 12 312-re emelkedett. Kedden mintegy 6 ezer PCR-tesztből valamivel több mint 3 százalék bizonyult pozitívnak.

A hivatalos járványügyi adatok javulásának tükrében folytatódik a koronavírus terjedésével összefüggésben bevezetett – és az úgynevezett Covid-szemafor szerint hetente aktualizált – korlátozások enyhítése is. A Covid-szemafor hetes skálájú értékelése szerint a jövő héttől az ország 79 járásából már egy sem esik a két legsúlyosabb besorolás alá, ugyanakkor 65 járásban már csak a narancssárga és sárga jelzés (a legenyhébb zöldet megelőző két besorolás) lesz érvényben. Az ezekhez kötődő aktuális korlátozások részletei a közegészségügyi hivatal (ÚVZSR) honlapján érhetők el. (MTI)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

VÁSÁROLUNK bakelitlemezeket, jó árat ajánlunk. Tel. 0740-280-126. (11856)

RABLAPROGRAMBA illó autót vásárolnék. Az elszállítását és forgalomból való törlesztését vállalom. Tel. 0748-882-828. (11894-I)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag és alumíniumredőnyöket, szalagfüggönyöket, belső redőnyöket, szúnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0766-214-586. (11908)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, ács munkát, cserépforgatást, tetőfedést lemezzel, cseréppel, festést, meszelést, bármilyen más munkát. Tel. 0742-734-062, Attila. (11798-I)

ENGEDÉLYEZETT cég vállal tetőkészítést bármilyen anyagból, mindenféle kisebb javítást, cserépforgatást, ács munkát, festést, vakolást, bádogos munkát, régi épület lebontását, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. A kiszállítás ingyenes. Tel. 0738-270-341. (11688)

TETŐKÉSZÍTÉS lemezből, cserépből, ács munka, terasz készítés, garázs-elújítás, csatornajavítás, bármilyen kisebb javítás, mindenféle más munka. Tel. 0755-654-115. (11878)

VÁLLALUNK tetőfedést, bádogos munkát, csatorna- és lefolyókészítést, felszerelést. Tel. 0752-468-860. (11805-I)

VÁLLALUNK tetőkészítést, tetőjavítást, bármilyen szigetelést, csatornakeresztést, csatornajavítást, festést, bármilyen lemez munkát, kerítés készítést, kerítésjavítást. Tel. 0767-837-782. (11967-I)

VÁLLALUNK: ács munkát, tetőfedést, tetőszigetelést. Tel. 0740-667-511. (22613-I)

VÁLLALUNK: kőműves munkát, szobafestést, parkettraktást, csiszolást, hőszigetelést, kertépítést, térkövezést. Tel. 0740-667-511. (22613-I)

FÜNYÍRÁST, permetezést vállalunk. Tel. 0747-634-747. (sz.-I)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ács munkát, terasz készítést, garázs felújítást, szigetelést, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát. Tel. 0747-508-707, Misi. (11941-I)

TERMOPÁN ajtók, ablakok gyártása és szerelése német Veka profilokból. Tel. 0751-994-923. (11657)

MEGEMLÉKEZÉS

Ott pihensz, ahol már nem fáj semmi. Életed elszállt, mint a virágillat, emléked ragyog, mint a fényes csillag. Csak emléked maradt, ami ajándék, de azt örökké megtartjuk.

Szomorú szívvel emlékezünk május 27-én LACZKÓ KÁROLYRA halálának 8. évfordulóján. Akik ismerték, gondoljanak rá szeretettel. Nyugalma legyen csendes, emléke áldott! Emlékét fájó szívvel őrizi bánatos felesége, Mária Magdolna, Zsolt és családja. (11978-I)

Kegyelettel emlékezünk édesanyámra, SZÁSZ IRMÁRA, aki immár 11 éve elhunyt. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Lánya, Kati és családja. (12000)

Szomorú szívvel emlékezünk édesanyámra, SZÁSZ IRMÁRA, aki immár 11 éve elhunyt. Szép emléke mindig szívünkben marad. Fia, Péter és családja. (12000)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, anyós, rokon és jó szomszéd, özv. HAJDU ISTVÁNNÉ szül. MOLDOVÁN ROZÁLIA türelemmel viselt szenvedés után május 25-én megpihent. Temetése május 28-án 14 órakor lesz a református sírkertben. Emléke legyen áldott! Bánatos leánya és családja, valamint unokája és családja. (-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A maroszentgyörgyi **GASTROMETAL MAGÁNCÉG ARGONHEGESZTŐ-LAKATOS SZAKEMBEREKET** alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet: 0728-328-881, az önéletrajzokat a jobs@gastrometal.ro e-mail-címre várjuk. (65638-I)

A MUREȘ MEX RT. a nyáradtói ipari parkba alkalmaz CSOMAGKEZELŐKET és MUNKÁSOKAT FAIPARBA. Nettó bér: 2250 lejtől. Munkaidő: hétfőtől péntekig 7-15.30 óra között. Ingyenes szállítás Marosvásárhelyről és támogatás más helységekből. Az önéletrajzokat a mihai.molnar@moxpexpert.ro e-mail-címre várjuk. Érdeklődni a 0727-333-194-es telefonszámon. (22616-I)

ALKALMAZUNK három FÉRFI MUNKAEROT TEJFELDOLGOZÓ ÜZEMBE – Indlacto Mureș Kft. – napi 8 órai munkaprogrammal. Érdeklődni lehet a Prut utca 10. szám alatt, a cég székhelyén vagy a 0773-316-377-es telefonszámon, 8-16 óra között. (65674-I)

CALL SALE SALE

20%

KEDVEZMÉNY NAPSZEMÜVEGEKRE!

SALE SALE

MAROSVÁSÁRHELY (KÖZPONT)
P-ța Mărășești, nr. 21.
0733 553 976

MAROSVÁSÁRHELY (TUDOR)
B-dul 1 Dec. 1918, nr. 126.
0755 088 379

SZÁSZRÉGEN (CARDINAL)
Str. Cardinal Alexandru Todea, nr. 25/A
0728 908 856

MEDGYES
Str. Pompierilor nr. 4
0735 830 678

DICSŐSZENTMÁRTON
Str. Victoriei, nr. 21.
0736 386 353

SZÁSZRÉGEN (LIBERTĂȚII)
B-dul Libertății 12/2
0733 553 971

MAROSLUDAS
Str. B-dul 1 Dec. 1918, nr. 7.
0735 786 853

NYÁRÁDSZEREDA
Str. Pompierilor, nr. 1.
0733 553 973

DORA OPTICS

A B&B INSOLVENCY SOLUTIONS IPURL – Csíkszereda, Márton Áron utca 18. szám, Hargita megye –, a csődbe jutott **LION VICTORIA KFT.** cégfelszámolója nyilvános árverést szervez egy 2005-ös gyártású, 120.594 km-ben levő Dacia Pick up 1,9 D haszonjármű értékesítésére, kikiáltási ár 3.360 lej + héa, valamint héa nélkül legkevesebb 2.500 lej értékű mintákból álló termékesoportok egy tömbben való eladására; az árukészlet autóalkatrészekből, tartozékokból és fogyóanyagokból áll. Kikiáltási ár 93.054,53 lej + héa.

A javak teljes listája a cégfelszámoló székhelyén tanulmányozható.

Az árverés a cégfelszámoló székhelyén lesz június 4-én 12 órakor, és hetente megismétlődik minden pénteken, ugyanabban az időpontban, a javak eladásáig. Az árverésen azon fizikai/jogi személyek vehetnek részt, akik/amelyek igazolják a kikiáltási ár 10 százalékát kitevő garancia, a részvételi díj és a feladatfüzet árának kifizetését az árverés előtt 24 órával.

A részvételi feltételekről bővebb tájékoztatást a 0366/100-551, 0748-836-713-as telefonszámokon nyújtanak.

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

r.a.d.i.o
gaga

www.radiogaga.ro

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

radio.kptv.ro
KPTV
THE ROCK STATION
radio.kptv.ro

24 PLUSZ

HÉTFŐTŐL CSÜTÖRTÖKIG
20 ÓRÁTÓL

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó		• Emma vendéglő,	- 0740-083-077
- információ	- 118-932	hidegtálok készítése	- 0365/404-664
- általános	- 118-800	• Prefektúra	- 0265/266-801
• Központosított ügyelet		• RDS-RCS	- 0365/400-401
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,			- 0365/400-404
Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-801-929
• Rendőrség	- 0265/202-305	- vidék	- 0265/929
• SMURD (betegekkel		• Delgaz Grid	- 0265/200-928
kapcsolatos információk)	- 0265/210-110		- 0800/800 928
• Sürgősségi szolgálat:		• Aquaserv:	
- gyermekeknek	- 0265/210-177	- hideg víz-csatoma	- 0265/215-702
Marosvásárhelyi		- közönségszolgálat	- 0265/208-888
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	- központ	- 0265/208-800
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,			- 08008 208-888
otthongondozó szolgálat,		• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
8-16 óra között:	0736-883-110	• Vasútállomás	- 0265/236-284
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
	- 0265/312 436	(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
	- 0265/250-120	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
	- 0265/263 351		- 0744-282-710
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• Marmed	- 0265/250-344	koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
járobeteg-rendelő:	- 0756-468-658	koszorúk	- 0745-606-269
	- 0729-024-380	és halottszállítás	- 0758-047-604
Labor	- 0751-114-307	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
			- 0265/262-907
	e-mail: marmed@armed.ro,		
	www.marmed.ro		
• Dora Optics	- 0733-553-976	Méltányos reklámdíj fejében	
• Dora Medicals	- 0265/212-971	állandó szereplője lehet	
• Radiológia, echográfia		a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.	
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446	Várjuk jelentkezését	
		a 0265/268 854-es telefonon.	